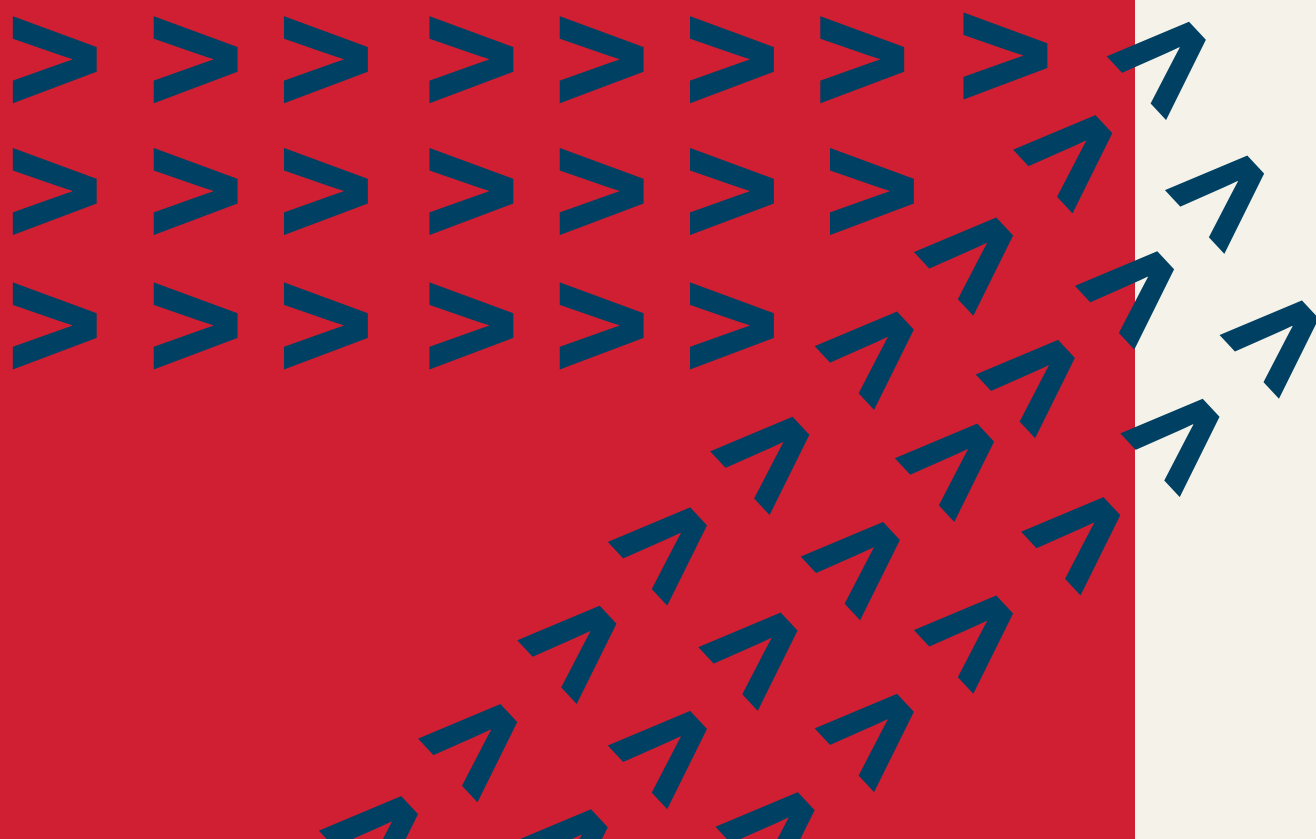

FLERE VEJE TIL PRAKTIK

Materialsamling - til at modellere,
kopiere og komme i gang

FAGLÆRT TIL FREMTIDEN
– flere unge i eud i Region H

**Region
Hovedstaden**

INDHOLD

5

Indledning

8

Model
Vallensbæk

16

Model
Strandgårdsskolen

24

Model
Brøndby Strand

32

Model
Vestegnen

40

Model
Vejlebro

**FLERE
VEJE TIL
PRAKTIK**

MATERIALESAMLING TIL AT MODELLERE, KOPIERE OG KOMME I GANG

INDLEDNING

Du har netop slået op i materialesamlingen til Flere Veje til Praktik. Flere Veje til Praktik er produktet af det andet spor af projektet Faglært til fremtiden og består i alt af to materialer. Et inspirationskatalog, 'Inspiration til målrettet erhvervspraktik i udskolingen', der indeholder en række overordnede pointer og betragtninger om erhvervspraktik på baggrund af erfaringerne fra projektet, og kan være et godt sted at starte. Det andet materiale er indeværende 'Materialesamling – til at modellere, kopiere og komme i gang', der indeholder en detaljeret gennemgang af de 5 konkrete modeller for erhvervspraktik, som projektet har affødt. De 5 modeller er udviklet i et samarbejde mellem UU Center Syd, UU Vallensbæk og UU Vestegnen.

Materialesamlingen indeholder forløbsbeskrivelser og bilagshenvisninger for de 5 modeller for erhvervspraktik:

- **Model Vallensbæk**
- **Model Strandgårdsskolen**
- **Model Brøndby Strand**
- **Model Vestegnen**
- **Model Vejlebro**

Tanken er, at hver model er gennemgået i en detaljeringsgrad, der gør det muligt at kopiere dele af eller hele modellen og anvende det direkte i en anden klasse, et andet UU Center eller en anden kommune. I erkendelse af, at 'best practice' ikke altid er den optimale løsning i en ny lokal kontekst, er materialet her bygget op med henblik på at kunne modelleres til 'best local practice'. Alle bilag har eksempelvis fået en titel og har deres eget indeks, for at gøre det lettere at overskue og udvælge de bilag, man finder relevante og ønsker at håndplukke og sammensætte på en ny måde, der passer til den lokale kontekst de skal anvendes i.

På bagsiden af dette hæfte finder du et bilagsindeks hvor du kan få et overblik over alle bilagene. Det er vigtigt at bemærke, at bilagene kun vil være at finde online på Faglært til fremtidens hjemmeside. Bilagene er tilgængelige i Wordformat.

Find bilagene på:

lohovedstaden.dk/Faglært-til-fremtiden/Materialer/Målrettet-erhvervspraktik-i-udskolingen

5 EKSEMPLARISKE FORLØB

Hver model gennemgås ud fra følgende skabelon:

Det særlige ved denne model

Alle modeller indledes med et oprids af det særlige ved netop den model. Modellerne adskiller sig fra hinanden ved forskellige måder at målrette erhvervspraktikken på, ved forskellige lokale strukturer, ved forskellige arbejdsformer og ved forskelligt fokus.

Det lokale perspektiv

I relation til ideen om 'best local practice' er den lokale kontekst blevet fremhævet ved alle modellerne. Dette afsnit kan ligeledes være relevant for at forstå valget af fokus eller delelementerne i de respektive modeller.

Overblik

Da alle modellerne indeholder mange dele er det blevet prioriteret for hver model at lave en skematisk oversigt over alle delaktiviteter. Oversigten rummer en tidslinje, der indikerer hvornår på skoleåret aktiviteterne ligger, en beskrivelse af hvad aktiviteten indeholder, en angivelse af delaktivitetens varighed, hvem der er involveret og hvilke bilag, der anvendes i forbindelse med aktiviteten.

Indhold og det der ligger bagved

Mange aktiviteter giver sig selv ud fra oversigten, men visse aktiviteter kræver nogle ekstra forklaringer. Dette afsnit er dedikeret til de ekstra forklaringer og beskrivelser, der hvor de er nødvendige. I dette afsnit fremgår formål med delaktiviteterne, gode råd og opmærksomhedspunkter til før, under og i nogle tilfælde efter afviklingen af aktiviteten.

De respektive aktørers opgaver før, under og efter praktikken

Alle modeller tager udgangspunkt i teorierne for karrierelæring og er derfor bygget op med aktiviteter før, under og efter. For yderligere uddybning af dette teoretiske perspektiv se inspirationskataloget. Her skal kun nævnes, at afviklingen af et praktikforløb, ikke mindst hvis der skal støttes op om den enkelte unges personlige karrierelæringsproces, kræver et samarbejde og en indsats fra flere aktører. Modellerne opererer med 5 forskellige aktører, der hver har forskellige roller og opgaver før, under og efter praktikken. De 5 aktører er: de unge, UU, skolen, praktikstedet og forældrene. For hver model er der lavet en fortegnelse over hvilke opgaver de relevante aktører er involveret i før, under og efter praktikken.

Hvis vi skulle gøre det igen:

Lokale anbefalinger, udfordringer og håb

Sidste afsnit i hver beskrivelse af modellerne rummer de erfaringer, der er gjort i forbindelsen med afprøvning af modellen. Alle anbefalinger og udfordringer er påpeget af ærlige praktikere, i håb om, at din afprøvning bliver lige så god eller måske bedre.

DET GODE VIRKSOMHEDSSAMARBEJDE

Praktikstederne spiller selvsagt en afgørende rolle for de unges oplevelse af praktikken. Samarbejdet med praktikstederne med henblik på at sikre kvaliteten af erhvervspraktikken kan dog gribes an fra vidt forskellige perspektiver. I Flere Veje til Praktik rummer de fem modeller også forskellige tilgange til, hvordan samarbejdet kan foregå og udnyttes. På tværs af modellerne kan det dog konkluderes, at dialogen med praktikværten både før, under og efter skaber det bedste udgangspunkt for et vellykket praktikforløb.

Som en del af dette andet spor i faglært til fremtiden har UU Center Syd, der er tovholdere på denne del, etableret et såkaldt virksomhedsnetværk og gjort sig erfaringer med en strukturel tilgang til virksomheds-samarbejdet. Et etableret virksomhedsnetværk kræver naturligvis en indsats at oprette og vedligeholde, men vil også kunne fjerne mange af de tidsberøvende faktorer, man står overfor, når man begynder at arbejde med erhvervspraktik. Eksempelvis ville man kunne henvende sig med ønsker om virksomhedsbesøg eller hvis man står med unge, der manglede praktikpladser inden for en given branche.

Ønsker man at læse mere om dette arbejde, kan UU Center Syds folder om virksomhedsnetværk findes på faglært til fremtidens hjemmeside:

lohovedstaden.dk/Faglært-til-fremtiden/Materialer/Måltrettet-erhvervspraktik-i-udskolingen.

MODELLÉR, KOPIÉR OG KOM I GANG

Alle involverede i projektet er enige om, at erhvervspraktik giver de unge en unik mulighed for:

- at arbejde med deres individuelle karrierelæring
- at opnå delvis afklaring i forhold til personlige kompetencer, interesser m.m.
- at undersøge forskellige typer arbejdsmiljø, arbejdsopgaver og arbejdsformer og mærke sig selv i disse sammenhænge
- at gøre sig erfaringer både med omverdenen og dem selv, hvorfor erhvervspraktik også er højest relevant for de unge, der allerede føler sig afklarede i forhold til deres uddannelsesvalg
- at blive udfordrede i deres refleksioner om valg og dermed kvalificere deres fremtidige valg af uddannelse eller job

Derfor opfordres der herfra til ikke at tøve, men at modellere, kopiere og komme i gang med at sende en masse unge mennesker i erhvervspraktik.

MODEL VALLENSBÆK

DET SÆRLIGE VED MODEL VALLENSBÆK

Model Vallensbæk skiller sig særligt ud fra de øvrige modeller på tre punkter:

- Stærk lokal forankring i kommunen
- Erhvervspraktik er gjort obligatorisk på 8. klassetrin
- Fleksibel struktur, hvor de unge har mulighed for at komme i praktik hen over hele skoleåret

Den lokale forankring betyder helt konkret, at UU Vallensbæk er organiseret direkte i kommunen under Center for Børn og Unge og dermed indgår i et tæt lokalpolitisk samarbejde. I denne sammenhæng er det eksempelvis UU, der har sat det største aftryk på modellen for erhvervspraktik, mens kommunen har opprioriteret erhvervspraktik og gjort den obligatorisk for alle unge på 8. klassetrin.

Derudover bør det nævnes, at erhvervspraktik i Vallensbæk kobles direkte til andre vejledningsaktiviteter både på tidligere, samme og kommende klassetrin. I dette materiale er der primært fokus på delaktiviteterne i 8. klasse. Tidligere, i 6. og 7. klasse, har de unge i Vallensbæk eksempelvis gennemgået forløbene fra 4 VEJE og fået et basiskendskab til jobmuligheder generelt og erhvervsfaglige job mere specifikt, samt indblik i sammenhængen til uddannelsessystemet. Aktiviteterne i relation til erhvervspraktik bygges direkte oven på de unges viden fra tidligere, ligesom erfaringerne fra erhvervspraktikken fremadrettet kommer til at indgå i for eksempel vejledningsplaner og afklaring omkring fremtidige valg.

DET LOKALE PERSPEKTIV

Vallensbæk kommune har stort fokus på uddannelse og har derfor valgt at inddrage UUs ledelse på det strategiske niveau. Beslutningen om den obligatoriske erhvervspraktik er vedtaget af en enig kommunalbestyrelse og ansvaret for afviklingen af erhvervspraktikken er fordelt på den unge, forældre, lærere, UU, udskolingsledere, samt Center for Børn og Unge.

UU og Center for Børn og Unge har fastlagt rammerne for praktikken i samarbejde med skolerne og er i løbende dialog herom gennem hele skoleåret via det lokale 'udskolingsnetværk' – et mødeforum hvor kommunens tre udskolingsledere, UUs ledelse og Center for Børn og Unge drøfter forskellige temaer fra udskolingen – herunder erhvervspraktik.

UU er tovholder og motivator på praktikforløbet. Udskolingslederne muliggør den fleksible model i praksis, så den kan forløbe over hele skoleåret. Lærerne deler sammen med UU ansvaret for kontakten til de unge på daglig basis og for at fastholde fokus på praktik løbende over skoleåret. De unge og forældrene har ansvaret for at finde en praktikplads, men vejledes og støttes af UU efter behov.

OVERBLIK

HVORNÅR?		HVAD?	VARIGHED	UNG	UU VEJLEDER	SKOLE	PRAKTIK VERT	FORÆLDRE	BILAG
7. kl	ulti- mo	Mit netværk – indledende tanker om praktik	2 lektioner	X	X	X			Bilag 1: Mit netværk Bilag 2: Mit netværk til studievalgspotfolio
8. kl	aug	Rammer for årets praktik aftales mellem UU, skoler og kommune (Center for Børn og Unge)			X	X			
		Information om praktik på forældremøde			X	X		X	
		Brev vedr. praktik til forældre fra udskolingsleder				X			
	sep	God praktikstil – med udgangspunkt i forløbet Mit netværk	2 lektioner	X	X				Bilag 3: God praktikstil
		Årets praktiksøgning og afvikling indledes	Løbende	X				X	
		Praktikstederne modtager brev med guide til dialog med de unge	Løbende						Bilag 4: Brev til praktiksted med oplæg til dialog
	okt	Status på praktiksøgning og afvikling, samt administrative opgaver	Løbende		X				
	nov	Opsamling på og inspiration til forsat praktiksøgning ifm. temaugle om Uddannelse og job	1-2 lektioner	X	X	X			Bilag 32: Differentieret opsamling på og inspiration til videre praktikpladssøgning
	jan	Brev til familier med unge uden praktikplads fra udskolingsleder				X			
		Efter endt praktik kan den unge fremlægge sine oplevelser og erfaringer for klassen	Løbende	X		X			
	mar/ apr	Status på praktiksøgning			X	X			
		Brev til familier med unge uden praktikplads (fra udskolingslederen)				X			

		UU tilbyder individuel hjælp til praksissøgning til unge efter behov	Løbende		X				
	Maj	Erfaringer fra praktik anvendes i forbindelse med revurdering af uddannelsesparathed i 8. og 9. klasse			X	X			
	juni	UU og Center for Børn og Unge gør status og justerer om nødvendigt rammerne for erhvervspraktik frem mod kommende skoleår		X					

INDHOLD OG DET DER LIGGER BAGVED

Hensigten med det skematiske overblik over modellen er at give et overblik over delaktiviteterne i kronologisk rækkefølge, inklusiv over hvilke aktører, der er involveret i aktiviteten og hvilke bilag, der er relevante i forbindelse med afviklingen af aktiviteten. Nogle aktiviteter giver sig selv ud fra titlen i oversigten, mens andre kræver en ekstra forklaring. Dette afsnit er dedikeret til de ekstra forklaringer, der hvor det anses for at være nødvendigt, og nævner derfor ikke alle delaktiviteter.

Det primære formål i Vallensbæk er at sætte de unge og deres individuelle proces i fokus.

Den lokale struktur, hvor erhvervspraktikken er forankret kommunalt, bidrager til at understrege, hvor højt praktikken skal prioriteres på skolerne og give så mange unge som muligt mulighed for at komme i praktik.

Den fleksible struktur, hvor de unge selv er med til at vælge hvilken uge i løbet af skoleåret de skal i praktik, giver de unge mulighed for at gennemføre en individuel proces. En proces, hvor der kan tages højde for det individuelle pace hos den unge, forstået på den måde, at nogle unge ved hvad de vil prøve og gerne vil hurtigt ud over stepperne og evt. nå flere praktikker i løbet af skoleåret. Andre unge er derimod et andet sted i deres proces, hvor de behøver længere tids forberedelse til at beslutte, hvad de vil prøve, til at finde det rette praktiksted og til at få det passet ind i kalenderen.

De aktiviteter, der er tilrettelagt, er udarbejdet med henblik på, at hjælpe de unge i gang med en indi-

viduel proces. De unge skal lære, at der kan være forskellige motiver for at vælge en praktik og de skal undersøge deres personlige motiv. De unge skal også hjælpes til at hjælpe hinanden, dels ved at inspirere hinanden og eventuelt drage nytte af hinandens netværk og dels ved at få indsigt i, at de er forskellige og derfor vælger forskelligt.

For at spore de unge ind på deres personlige proces, tager aktiviteterne udgangspunkt i de unge selv. I deres viden, i deres netværk, i deres spørgsmål og deres ideer. Der arbejdes klassevis, alene og parvis, men øvelserne munder alle ud i overvejelser om den unges personlige valg af praktik. Det understreges, at de unge skal øve sig i at vælge ud fra et personligt motiv, og ud fra en personlig kontekst, så valget giver mening for dem individuelt. De unge træner generelle valgkompetencer og de skal lære at være nysgerrige på omverdenen og dem selv. Nogle unge vælger måske at afprøve et job de senere i livet kunne forestille sig at have. Det er helt fint, hvis den unge har det motiv, men intentionen er ikke, at de unge i processen skal låse sig fast på et endeligt valg af uddannelse eller job.

MIT NETVÆRK

'Mit netværk' er et tidligt forberedelsesforløb til erhvervspraktikken. Forløbet afvikles i slutningen af 7. klasse og følges op i starten af 8. klasse med forløbet 'God praktikstil', hvorefter de unge indleder deres personlige praktikafklaring og -søgning.

'Mit netværk' skal tune de unge ind på tanken om praktik det kommende skoleår. Første del af øvelsen, der tager afsæt i den enkeltes nære relationer, hjælper de unge til at sættes fokus på forskellige jobmuligheder, samt på hvad et netværk er. Mange opfatter netværk som en nær kreds af kontakter og skal have øjnene op for, at netværk i denne sammenhæng sagtens kan være perifært. Undervejs i forløbet skal UU vejleder eller lærer arbejde på også at give de unge en forståelse for, hvordan et netværk bruges, når man skal søge en praktikplads.

I anden del af øvelserne inviteres de unge til at lege med tanken om at skulle vælge en praktik. De skal 'lege' at de vælger flere forskellige praktiktyper. Det understreges, at det vigtige ikke er, om det er noget de rent faktisk ønsker. Det vigtige er, at de får øjnene op for, at der findes flere forskellige motiver for at vælge en praktik, og det ene er lige så godt som det andet. Som UU vejleder eller lærer kan man i forbindelse med denne øvelse have behov for at minde sig selv om, at et valg af praktik ikke er simpelt, rigtigt eller forkert, men båret af forskellige motivationer i forskellige kontekster.

Praktikkerne hænger direkte sammen med den unges individuelle proces og kan eksempelvis være:

- 'Nemme' praktikker hos far eller mor
- Netværkspraktikker
- Lokale praktikker i Vallensbæk
- Uddannelsesrettede praktikker
- Praktikker rettet mod fritidsjob
- Udlandspraktikker
- Drømmepraktikker
- Multiple praktikker, for eksempel 2 eller flere, for at afsøge flere brancher eller flere motiver
- Tidlige praktikker, for eksempel allerede i 7. klasse

Det bemærkes, at ét af de praktikforslag de unge skal lege med, skal komme fra klassens lærer(e). Det er en god ide, at læreren forbereder sig på dette inden lektionen starter.

De 2 første øvelser er beskrevet i bilag 1: 'Mit netværk'. Ønskes det at slå en krølle på dette forløb og få de unge til at lægge en refleksion i deres stu-

dievalgportfolio, findes i bilag 2: 'Mit netværk til studievalgportfolio' et bud på, hvordan man kan arbejde med dette. I Vallensbæk har man forsøgt sig med at gemme på Skoletube, men opgaven kan let tones efter lokale forhold. For eksempel kunne en opgave lægges på Meebook og de unge kunne aflevere her, eller Skoletube kunne erstattes af Google Docs eller lignende.

Det er vigtigt at gemme de unges besvarelse af de første øvelser, da de skal bruges i 8. klasse i forbindelse med forløbet 'God praktikstil'.

Der afsættes i alt 2 lektioner til forløbet 'Mit netværk'. Inden de unge sættes i gang med øvelserne på bilag 1 og 2, er det en god ide, at indlede med en snak i plenum om, hvad praktik egentlig er. Både lærer og UU vejleder har måske selv været i praktik og kan eventuelt bruges som eksempler. Derudover kunne det være hensigtsmæssigt at tale om de unges tidligere erfaringer med valg, som da de eksempelvis valgte deres valgfag. Nogle unge valgte måske deres valgfag for at kunne være sammen med en ven eller veninde, andre valgte deres valgfag i mangel af bedre, andre igen er startet på valgfag uden at kende nogen, bare fordi faget tiltalte dem osv. Indledningen formes frit efter UU vejlederens og lærerens temperament og målgruppen.

PRAKTIKSTEDERNE MODTAGER BREV MED GUIDE TIL DIALOG MED DE UNGE

Når de unge har fundet et praktiksted, sender UU et brev til stedet. Et praktikbrev er vedlagt som inspiration, se bilag 4. Brevet indeholder helt traditionelt en række praktiske oplysninger om selve praktikforløbet og en kort forventningsafstemning, men derudover indeholder det også en guide til dialog mellem den unge og praktikværten. Som sagt er det de unge og deres proces, der er i fokus, og i den sammenhæng er det, der foregår mellem den unge og praktikstedet, det centrale. I brevet opfordres der til, at praktikværten tager initiativ til en dialog med den unge og der inspireres samtidig til spørgsmål og emner samtalen kan tage udgangspunkt i. Inspirationsspørgsmålene lægger ligeledes op til, at både den unge og praktikstedet får feedback på praktikforløbet. Hvad samtalen ellers byder på, er en sag mellem samtalepartnerne og refereres kun efter den unges eget ønske.

VEDR. TEMAUGE OM UDDANNELSE OG JOB

Unge i udskolingen i Vallensbæk, deltager uafhængigt af erhvervspraktikken, hvert år i en temauge om Uddannelse og Job. Temaugen er i sig selv interessant, men ikke relevant i forhold til modellen her. Det skal dog kort nævnes, at lærere og UU under planlægningen af ugen gør status på de unges praktikpladssøgning og har mulighed for at samle op på forløbet og inspirere de unge til fortsat praktiksøgning, såfremt de vurderer, at der er behov for det. Vurderer lærer og vejleder, at der er behov for en opsamling og inspiration til praktikpladssøgning, er der udviklet et forløb til dette, som ligger klar på Meebook. Forløbet (bilag 32: Differentieret opsamling på og inspiration til videre praktikpladssøgning) er udviklet i et samarbejde mellem lærere fra kommunens 3 skoler, samt en UU-vejleder. Forløbet er eksplicit designet til differentieret undervisning, således at der tages højde for den fleksible struktur, der indebærer, at de unge ikke er samme sted i forhold til deres praktikpladssøgning. Forløbet rummer en kort information til læreren og 4 forskellige delforløb til de unge, alt efter hvor de er i forhold til erhvervspraktikken. Nogle unge har måske allerede været i praktik, andre har en aftale, men har endnu ikke været i praktik, andre igen har nogle ideer til en praktik, men har ikke fået søgt en praktikplads endnu og en sidste gruppe har måske endnu ikke en fast ide om, hvor de vil søge.

VEDR. 'LØBENDE'

Som det fremgår af overbliksskemaet, kræver den fleksible struktur i Vallensbæk, at mange opgaver løses løbende. Det stiller igen store krav til samarbejdet og tilliden aktørerne imellem. UU er tovholder, idet de via deres it-system har adgang til et hurtigt overblik over etablerede praktikker og derfor også er ansvarlige for de løbende administrative opgaver. UU arbejder tæt sammen med skolen og der følges løbende op på hvem der har været i praktik, hvem der mangler, og hvem der skal have brev hjem eller individuel støtte.

UU prioriterer praktikken højt og holder de individuelle processer i kog ved løbende at konferere med lærerne, kigge forbi de unge i frikvartererne og tilbyde individuelle samtaler til de unge.

FREMLÆGGELSE EFTER ENDT PRAKTIK

Det er læreren, der afgør om, og i så fald hvordan, de unge skal fremlægge for hinanden. Det vigtigste anses for at være den unges personlige proces, herunder den unges individuelle dialog med praktikstedet sidste dag i praktikken.

Det er altså ikke sikkert, at den unge kommer til at lave en formel fremlæggelse for sin klasse, dog er det sikkert, at alle de unge tager en snak med en UU vejleder om deres oplevelser i praktikken, enten løbende eller når det er tid til individuelle samtaler. Ligeledes er det læreren, der afgør, om de unge skal dokumentere deres oplevelser undervejs i praktikken, for eksempel om de skal skrive dagbog, tage billeder eller lignende.

De unges erfaringer og proces tages ligeledes med i de efterfølgende vurderinger og revurderinger af de unges uddannelsesparathed.

DE RESPEKTIVE AKTØRERS OPGAVER FØR, UNDER OG EFTER PRAKTIKKEN

 DE UNGE
FØR
- Deltager i forløbene: 'Mit netværk' og 'God praktikstil' og får inspiration til søgning af praktikplads - Vælger, samt søger, praktik ved at tage kontakt til praktiksted – enten personligt eller digitalt - Deltager evt. i opsamling og inspiration m.m. i UGE 45 (årlig temauge om Uddannelse og job)
UNDER
- Løser evt. opgaver eller dokumenterer oplevelsen - Indgår i dialog om forløb med praktiksted sidste dag
EFTER
- Fremlægger evt. oplevelser og erfaringer med praktikforløbet for klassen - Evaluerer praktikoplevelse med vejleder - Tager stilling til behov for yderligere praktik?

 UU VEJLEDER
FØR
- Informerer om erhvervspraktik på forældremøde - Koordinerer forløbet omkr. erhvervspraktik med lærere - Er ansvarlig for at gennemføre forløbet: 'God praktikstil' - Er ansvarlig for evt. opsamling og inspiration i uge 45 i samarbejde med lærerne - Påtager sig løbende at have et overblik og administration af erhvervspraktikforløbet - Hjælper og støtter løbende de unge – fx med frikvar- ters-vejledning og tilbud om individuel vejledning
UNDER
- Tager evt. på besøg hos den unge i erhvervspraktik - Er kontaktperson mellem de unge og praktikstederne
EFTER
Inddrager erfaringer fra erhvervspraktik i forbindelse med uddannelsesparathedsvurdering i 8. klasse

 SKOLE
FØR
- Afsender brev til forældre (udskolingsleder) - Koordinerer forløbet omkr. erhvervspraktik med UU. Er fx ansvarlig for at godkende den valgte praktikuge for den unge - Er medansvarlig for evt. opsamling og inspiration i uge 45 - Er medansvarlig for overblik - Er medansvarlig for at hjælp og støtte til de unge - Er ansvarlig for evt. at udarbejde opgaver, som skal løses under erhvervspraktikken til de unge
UNDER
EFTER
- Vælger om de unge skal fremlægge efter endt praktik og hvordan - Inddrager erfaringer fra erhvervspraktik i forbindelse med uddannelsesparathedsvurderingen i 8. og/eller 9. klasse

PRAKTIKVÆRT

FØR

- Sikrer fast kontaktperson til den unge og UU
- Er ansvarlig for opgaver og program for den unge under erhvervspraktikken
- Orienterer hele arbejdspladsen om erhvervspraktik, så den unge føler sig velkommen

UNDER

- Er ansvarlig for afvikling af erhvervspraktikken
- Er ansvarlig for evt. kontakt til UU, hvis nødvendigt
- Tager initiativ og afsætter tid til dialog med den unge sidste dag af erhvervspraktikken

EFTER

FORÆLDRE

FØR

- Får info om erhvervspraktik på forældremøde
- Modtager praktikkbrev via Forældreintra
- Overlader hovedansvaret for at finde praktikplads til den unge selv, men hjælper efter behov
- Udfylder praktiksedlen sammen med den unge. Forældreunderskriften er afgørende for, om den unge er forsikret under praktikforløbet

UNDER

- Taler med den unge efter hver praktikdag og spørger ind til hvordan dagen på arbejde er gået

EFTER

- Forældre kan sammen med den unge, lærere og UU overveje, om den unge har brug for endnu et praktikforløb i 8. eller 9. klasse

LOKALE ERFARINGER, UDFORDRINGER OG ANBEFALINGER

Vallensbæk har gode erfaringer med den fleksible struktur. Mange er lykkedes med at 'gå efter guldet' og komme i deres ønskepraktik på grund af den valgfrie uge. Og de unge, der var hurtige til at finde en praktikplads, har haft mulighed for at komme i endnu en praktik i løbet af skoleåret.

Strukturen har også sine fordele ift. praktikstederne og de lokale institutioner, der har kunnet modtage flere unge fordelt over flere uger.

Det løbende fokus på praktik hen over året har umiddelbart også skabt interesse for koblingen imellem valg af ungdomsuddannelse og efterfølgende muligheder på arbejdsmarkedet.

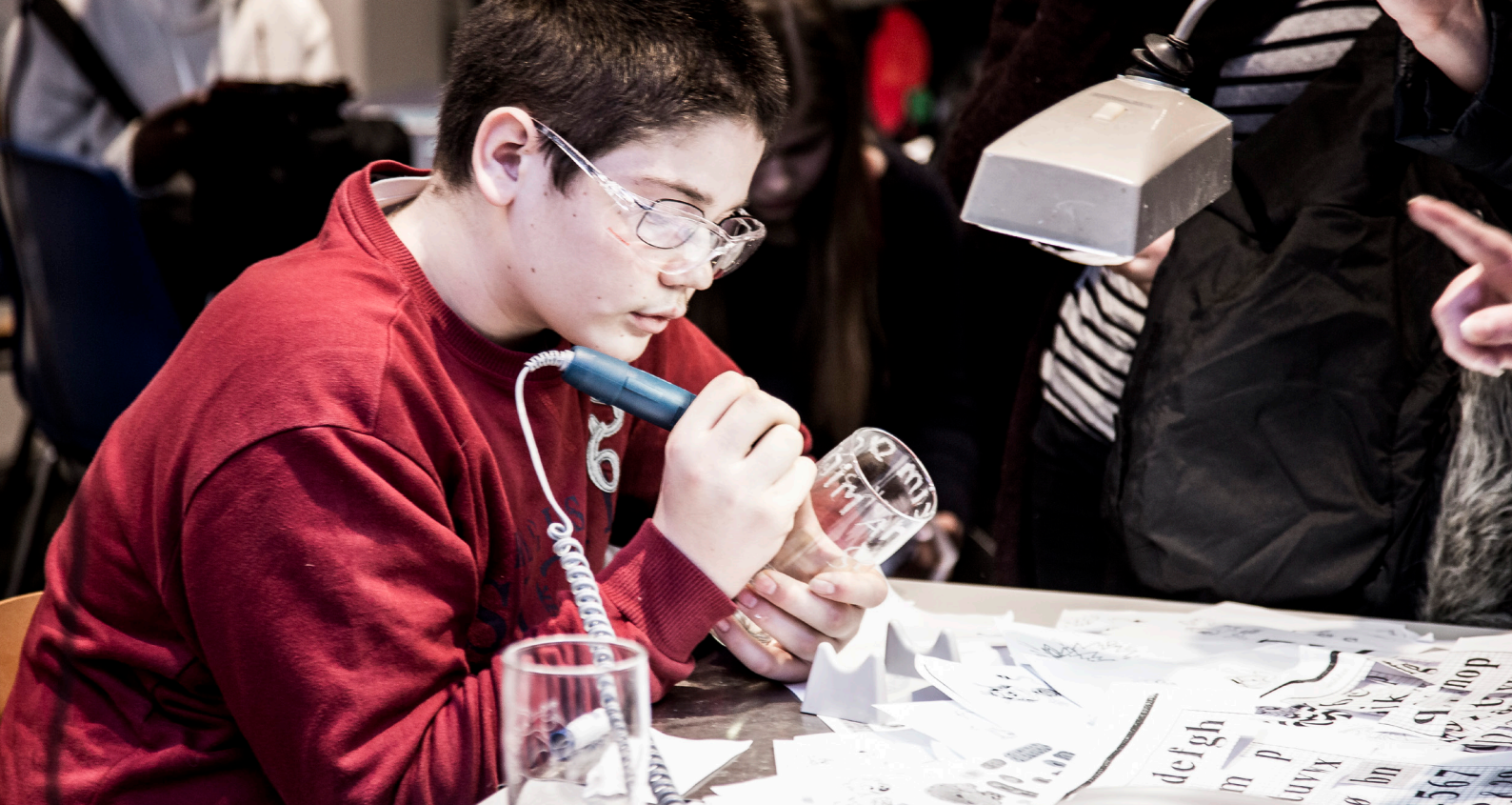
En ulempe ved strukturen er, at nogle unge og deres forældre har haft svært ved at forholde sig til den, pga. de brede rammer, og derfor ikke har fået søgt en praktikplads.

Erfaringen fra Vallensbæk er også, at uden tilstrækkelig opbakning hjemmefra eller det rette netværk, kan det være svært for de unge at finde en praktikplads eller finde motivationen til at 'komme ud over rampen'.

Rent planlægningsmæssigt kræver denne model determination fra skoleledelser og andre, men generelt set anser Vallensbæk den fleksible struktur, for at være den mest fordelagtige for de unge, da den giver god tid og rum for de unge til deres individuelle søgeproces og læringsproces ift. at træne valgkompetencer.

Vælger man denne struktur, er det essentielt at holde fast i den brede ansvarsfordeling og lægge kræfter i en grundig kickstart af forløbet i starten af skoleåret.

MODEL STRANDGÅRDS- SKOLEN

DET SÆRLIGE VED MODEL STRANDGÅRDSSKOLEN

Model Strandgårdsskolen anlægger et socialiseringsperspektiv på erhvervspraktik.

Før-aktiviteterne sætter særligt fokus på at træne de unge i jobsøgning, både skriftlig og mundtlig, og det er et vigtigt element i modellen, at de unge personligt tager kontakt til praktikstederne. Det betyder for mange af de unge, at de skal kaste sig ud i den første samtale i deres liv, uden for hjemmet og skolen, hvor der rent faktisk er noget på spil.

De unge skal også trænes i at stille spørgsmål og forbereder selv et interview af deres praktikvært, som de har til opgave at gennemføre under praktikopholdet.

Særligt for denne model er det også, at de unge har fået som bunden opgave at lave en videodagbog under praktikopholdet. Til dette formål er der blevet oprettet en lukket kanal på Skoletube, hvor de unge løbende kan lægge billeder og filmklip op.

Forløbet strækker sig over 4 måneder og den lange forberedelsestid skal bruges til at give alle unge en oplevelse af ejerskab over praktikken og en forståelse af, at det at søge en praktik eller et job, er en proces og muligvis en langstrakt proces.

DET LOKALE PERSPEKTIV

Strandgårdsskolen har valgt at lade begge skolens 8. klasser deltage i erhvervspraktikforløbet. Af hensyn til skolens planlægning, er der fastlagt én bestemt uge, hvor de unge skal i praktik, uge 15.

Skolens ledelse har været involveret i selve projektet via en række møder med det lokale UU Center og bakker op om initiativet. Ligeledes støtter skolen individuelle initiativer fra de unge om at komme yderligere i praktik. Eksempelvis fik en ung på eget initiativ arrangeret en forlængelse fra 1 til 3 ugers praktik hos mekaniker.

UU vejlederen har været tovholder på projektet, som er udviklet og gennemført i tæt samarbejde mellem UU vejleder og lærere.

OVERBLIK

HVORNÅR?		HVAD?	VARIGHED	UNG	UU VEJLEDER	SKOLE	PRAKTIK VÆRT	FORÆLDRE	BILAG
8. Klasse									
Jan	Uge 2	Minikursus i jobsøgning og – samtale. De unge skriver minimum 3 ansøgninger til ønskede praktiksteder	2 * 2 lektioner	X	X	X			Bilag 5: At skriv en ansøgning
Feb	Uge 2-8	De unge søger selv praktikplads – med inspiration fra vejleder og lærer (delvist omlagt undervisning)	Løbende i gældende uger	X	X	X		X	
Mar	Uge 9-12	Måltrettet hjælp til de unge, der endnu mangler en praktikplads	Løbende i gældende uger, inkl. ugentlige besøg i klasserne	X	X	X			
Apr	Uge 14	De sidste forberedelser til praktikken	2 lektioner	X	X	X	X		Bilag 6: Elevark: Praktik og fremlæggelse
	Uge 15	Praktikugen: • Videodagbog • Sidste dag: den unge udfylder selv et elektronisk spørgeskema og beder praktikværten om at gøre det samme		X	X	X	X	X	Bilag 31: Digital evaluering – SurveyMonkey
	Uge 16	Forberedelse til fremlæggelser for klassen	2 lektioner	X	X	X			
		Fremlæggelser for klassen	6-8 lektioner	X	X	X			
Maj		Erfaringer fra praktikforløbet inddrages i revurdering af UPV	1 lektion		X	X			

INDHOLD OG DET DER LIGGER BAGVED

Hensigten med det skematiske overblik over modellen er at give et overblik over delaktiviteterne i kronologisk rækkefølge, inklusiv over hvilke aktører, der er involveret i aktiviteten og hvilke bilag, der er relevante i forbindelse med afviklingen af aktiviteten. Nogle aktiviteter giver sig selv ud fra titlen i oversigten, mens andre kræver en ekstra forklaring. Dette afsnit er dedikeret til de ekstra forklaringer, der hvor det anses for at være nødvendigt, og nævner derfor ikke alle delaktiviteter.

SOCIALISERING

Med socialisering menes der i denne sammenhæng at knække koden til, hvordan man kommunikerer og opfører sig i verden uden for skolen. Flere af de unge var meget optaget af at få et fritidsjob, men vidste ikke hvordan de skulle få hul på det med at søge et job og følte det grænseoverskridende at henvende sig til en arbejdsgiver. Derfor valgte man på Strandgårdsskolen at bruge en stor del af forberedelserne på netop at give de unge indsigt i, hvordan man søger et job, hvad en kompetence er, hvordan man kommunikerer i en voksenverden osv.

De unge skulle både have indsigt i jobsøgningsrelaterede discipliner og erfaring med dem. Det var derfor også nødvendigt at sætte god tid af til, at de unge selv fandt og kontaktede de relevante praktiksteder. Samt at bruge tid på at hjælpe og støtte de unge, der fandt opgaven svær.

Både lærere og vejleder havde en løbende dialog omkring kommunikation, opførsel og forventninger under praktikken og ligeledes blev der efterfølgende fulgt op på disse emner i plenum, så alle fik gavn af hinandens erfaringer og viden.

MINIKURSUS I JOBSØGNING OG –SAMTALE

Minikurset i jobansøgning er i denne sammenhæng meget centralt. Årsagen til, at det kaldes et minikursus er, at emnet skal koges ned så det passer målgruppen og ikke virker for tungt. De unge skal have en grundlæggende viden om jobsøgning, der gør dem i stand til selv at gå i gang, og herefter skal de hurtigst muligt i gang med selv at prøve sig frem med at skrive ansøgning, kontakte praktiksteder og lære undervejs.

Jobsøgning er et omfattende emne og en disciplin, der kræver tid og øvelse at mestre. For ikke at tage pusten fra de unge er det derfor vigtigt, at lærer og vejleder målretter minikurset efter de unges behov. På Strandgårdsskolen er der afsat i alt 4 lektioner til

minikurset. Hensigten med minikurset er, at de unge får produceret en ansøgning, som de afleverer til 3 praktiksteder. Har den unge allerede en mundtlig aftale om en praktik, afleverer han eller hun kun én ansøgning. Efter hver ung har afsendt 3 ansøgninger har man på Strandgårdsskolen prioriteret at lærer og vejleder træder ind og hjælper de unge. De unge skal have en forståelse af, at det kan være nødvendigt at søge flere steder, men skal skånes for nederlaget ved eksempelvis at få afslag 10 steder eller flere.

Som bilag til dette minikursus er der anvendt en skabelon til at lave en ansøgning (bilag 5: At skrive en ansøgning). Derudover har lærere og vejledere undervist ud fra et bruttoindhold til et mere udvidet jobsøgningskursus og lavet nedslag efter behov. UU har stået for minikurset, men lærerne har fulgt op og afsat tid til fordybelse af delelementer i kurset, såfremt der var yderligere behov for det. Eksempelvis har lærerne i deres timer arbejdet videre med råd og vejledning ift. samtalen.

Generelt har samarbejdet og tilliden mellem lærere og vejledere været en vigtig del af denne model eller nærmere en forudsætning for at få alle unge med og for at kunne yde individuel hjælp, der hvor det var nødvendigt.

BRUTTOINDHOLD TIL JOBSØGNINGSKURSUS

Før du søger et job

- Afklaring af personlige interesser
- Afklaring af motivation: Hvad vil jeg prøve? Noget jeg kender lidt, noget nyt, noget trygt, noget lokalt, noget i byen, noget der potentielt kan være en uddannelsesvej for mig osv.
- Afklaring af de lokale muligheder: er det fx muligt at komme i praktik som astronaut eller landmand?

Hvordan finder du et job?

- Job, fritidsjob, praktikplads eller læreplads?
- Opfordret: hvor finder jeg opslag? Fysiske opslag på butikker, nettet...
- Uopfordret: hvor finder jeg steder at søge? Netværk, nettet...

Hvordan kontakter jeg stedet?

- Skriftligt versus mundtligt?
- Er det en god ide at tage en ven eller min mor med?

Klassisk ansøgning

- Ansøgning
- Hvor lang skal den være?
- Hvilken type erfaringer skriver man på, når man kun er 14?
- Skal der være billede på?
- CV

Alternative måder at søge job på

- Mail
- Personligt fremmøde
- Video
- LinkedIn eller anden digital platform

Samtalen

- Do's and don'ts

DELVIST OMLAGT UNDERVISNING IFM. PRAKTIKPLADSSØGNING

Der blev afsat tid i den almindelige undervisning til, at alle unge kunne gå ud og aflevere deres ansøgninger personligt. Således var de unge ikke begrænset af praktikstedernes åbningstider osv., når de skulle søge en praktikplads. Derudover blev der på individuel basis givet tid til, at enkelte unge kunne få mere tid til at søge deres praktikplads.

PRAKTIKUGEN

I praktikugen havde de unge fået til opgave at lave en videodagbog. De kunne vælge enten at løse opgaven, ved at filme på praktikstedet, hvis de fik lov af praktikværten, eller de kunne optage dem selv, hvor de fortæller om dagens oplevelser. Når de unge efter praktikken skulle fremlægge for deres klassekammerater, kunne de vælge at vise deres videodagbog og forklare ud fra den.

Videodagbøgerne blev lavet på skoletube.dk, hvor læreren havde oprettet en lukket kanal.

Under praktikken prioriterede lærere og vejledere at besøge de unge, så vidt det var logistisk muligt. Besøget på praktikstederne viste de unge i et nyt perspektiv og var betydningsfuldt i forhold til relationen mellem de unge, lærerne og vejlederen.

Sidste dag i praktikugen var de unge blevet bedt om at åbne og udfylde et evalueringsskema på SurveyMonkey og ligeledes bede deres praktikværter om at gøre det samme.

FORSLAG TIL SAMTALEØVELSE:

Strandgårdsskolen har her arbejdet med rollespil i grupper af 3: Hver elev forbereder sig på en samtale, hvorefter de skiftes til at agere arbejdssøger, arbejdsgiver og observant. Gruppen kører 3 runder, på hver 5 minutter, så alle får prøvet alle roller. Som observant, skal man iagttage arbejdssøger og -giver og efter samtalen give dem konstruktiv feedback på, hvordan de løste opgaven.

DE RESPEKTIVE AKTØRERS OPGAVER FØR, UNDER OG EFTER PRAKTIKKEN

 DE UNGE
FØR
• Får et intro-kursus i disciplinerne jobansøgning og – samtale • Søger selv en erhvervspraktikplads – hertil afsættes også tid i skolen (i form af omlagt undervisning) • Sørger for at få udfyldt praktikseden • Får hjælp til de sidste forberedelser inden praktikken – det praktiske, videodagbog og interview
UNDER
• Laver interview med medarbejder • Laver videodagbog • Sidste dag: • Udfylder spørgeskema og får praktikstedet til at udfylde et elektronisk evalueringsskema • (SurveyMonkey)
EFTER
• Praktikfremlæggelser. Videodagbøger eller anden fremlæggelse

 UU VEJLEDER
FØR
• Planlægger erhvervspraktikforløbet sammen med lærerne • Gennemfører intro-kursus i jobansøgning og –samtale • Understøtter og hjælper de unge med at søge praktikplads • Forbereder sammen med lærerne de unge på videodagbog, interviews m.m. • Opsætter digitale evalueringsskemaer
UNDER
• Besøger de unge i praktikugen • Kontaktperson til unge og praktikstederne
EFTER
• Hjælper i klassen, mens de unge forbereder deres fremlæggelser • Styrer fremlæggelserne i klassen • Understøtter under fremlæggelserne de unge i fokus på karrierelæring • Modtager evalueringer fra unge, samt praktiksteder

 SKOLE
FØR
• Planlægger erhvervspraktikforløbet sammen med vejlederne • Understøtter og hjælper de unge med at søge praktikplads • Gennemfører supplerende undervisning i delelementer af jobsøgningskurset efter behov • Forbereder sammen med vejleder de unge på videodagbog, interviews m.m. • Opretter kanal på Skoletube • Sender elektroniske evalueringsskemaer til de unge, inkl. skemaet til praktikstederne
UNDER
• Besøger de unge i praktikugen • Agerer kontaktperson til unge
EFTER
• Afsætter tid i undervisningen til og hjælper de unge med forberedelse af fremlæggelser • Styrer sammen med vejleder fremlæggelserne

 PRAKTIKVÆRT
FØR
UNDER
EFTER
• Udfylder elektronisk evalueringsskema via link modtaget af den unge

 FORÆLDRE
FØR
• Modtager mails over Intra med orienteringer om erhvervspraktikforløbet • Understøtter den unge i at søge en praktikplads
UNDER
• Ansvarlig for den unges fremmøde under praktikken • Ansvarlig for at kontakte UU vejleder såfremt noget går skævt
EFTER

LOKALE ERFARINGER, UDFORDRINGER OG ANBEFALINGER

Oplevelsen fra lærere, vejleder og skole er, at forløbet generelt gav meget mening idet:

- Flertallet af de unge udviste entusiasme både før, under og efter erhvervspraktikken og kun få havde det svært
- De unge var generelt realistiske ift. egen for-måen
- De, der turde, greb muligheden for at drømme og afprøve deres drøm, hvilket førte til, at en

elev for eksempel blev tilbudt et fritidsjob og en anden fik produceret sit eget computerspil (som klassen nu spiller i pauserne)

- En uge i erhvervspraktik sætter skoledagen i perspektiv: måske er skolen egentlig ok og ret varieret!?
- Mange af de unge har bedt om at komme i praktik igen
- En meget motiveret ung fik arrangeret 3 ugers praktik som mekaniker
- Det at kontakte et praktiksted i søgeprocessen var for mange deres første samtale på egne ben, hvor "noget var på spil". Det gjorde mange usikre, men de oplevede efterfølgende tilfredsstillelse og lettelse over også at kunne klare opgaven
- De unge fik indsigt i vigtigheden af at kunne formulere sig og tale med andre, samt i at det faktisk kræver noget for eksempel at stå op 37 timer om ugen

Udfordringen var primært at finde praktikpladser til de unge, der af forskellige årsager ikke selv var i stand til det. Skolen overvejer muligheden for at planlægge alternative aktiviteter på skolen til disse få unge.

Strukturen, hvor hele klassen (her begge klasser) er i praktik i én på forhånd fastlagt uge, er anbefalelsesværdig i forhold til planlægningen. Muligvis kunne der afsættes en håndfuld uger, som eleverne kunne vælge imellem, hvilket ville mindske presset på de lokale virksomheder og institutioner, samt på de lærere, der skulle hjælpe de sidste unge med at finde en erhvervspraktik.

Skulle lærere og vejleder vælge at gøre noget anderledes næste gang, er det ikke strukturen de vil ændre på, men kontakten til praktikstederne, som med fordel kunne kontaktes inden praktikken, med henblik på at lave en fælles forventningsafstemning.

God tid er den vigtigste anbefaling fra Strandgårds-skolen. Erhvervspraktikforløbet kørte på Strand-gårdsskolen ca. 15 uger. Mange af de unge har brugt tiden rigtig godt på at kontakte flere potentielle praktiksteder.

Tid er også essentielt op til selve praktikugen, samt i ugen efter, da der skal tid til at forberede og efterbe-handle praktikoplevelsen.

MODEL BRØNDBY STRAND

DET SÆRLIGE VED MODEL BRØNDBY STRAND

Denne model har særligt fokus på koblingen mellem uddannelsesparathedsvurdering (UPV) og erhvervspraktik. Formålet med erhvervspraktik i denne sammenhæng er rettet mod at kvalificere de unges foreløbige uddannelsesvalg op til parathedsvurderingen i 8. klasse og efterfølgende at kvalificere revurderingen i slutningen af 8. klasse.

Udgangspunktet for søgningen af erhvervspraktik er derfor, at de unge arbejder på at komme i praktik inden for en branche, der repræsenterer deres foreløbige uddannelsesvalg.

Brøndby Strand Skole har tillige afprøvet forskellige måder at evaluere praktikforløb på. Dels har de arbejdet med rammesætningen af en mundtlig evaluering mellem den unge og praktikstedet den sidste dag i praktikken, og dels har de afprøvet det elektroniske spørgeskema udviklet i SurveyMonkey af UU Center Syd.

DET LOKALE PERSPEKTIV

I Brøndby Strand er praktikken i 8. klasse valgfri, og modellen er udviklet og afprøvet i et samarbejde mellem en UU vejleder og en underviser for en specifik 8. klasse, der har ønsket at sætte fokus på erhvervspraktik.

Skolens ledelse har støttet op om processen og deltaget i en række møder i forbindelse med indeværende projekt.

Skolen har arbejdet ud fra en model med én fastlagt uge til afvikling af praktik, uge 5.

For at kvalificere det foreløbige uddannelsesvalg op til UPV 1. november, har skolen og UU Centret derudover valgt at afsætte 4 lektioner, samt en fokusuge, til faget Uddannelse og job tidligt på skoleåret.

Fra efterårsferien og frem til uge 5, hvor praktikken skulle afvikles, havde de unge selv ansvaret for at finde en praktikplads, med støtte fra UU vejleder og lærer efter behov.

OVERBLIK

HVORNÅR?	HVAD?	VARIGHED	UNG	UU VEJLEDER	SKOLE	PRAKTIK VÆRT	FORÆLDRE	BILAG
7. kl		Indledende snak om UPV med de unge	X	X	X			
8. kl	Aug	Forældremøde – orientering om uddannelsesparathed erhvervspraktik og forældrenes rolle ift. karrierelæring		X	X		X	
		Forsat dialog med de unge om UPV og de parametre de vil blive vurderet ud fra	X	X	X			
	Sep	Kollektiv vejledning i U&J: Om uddannelsessystemet og informations-søgning	4 lektioner	X	X	X		
	Okt	Erhvervsuge (u. 41) Arbejde med: - Jobkendskab - Værdier ift. job - Jobsøgning - Uddannelsesparathed (herunder spillet Klar, Parat) - Mit ønskejob	1 uge 4 lektioner pr. dag Fredag dog 2 lektioner	X	X	X		Bilag 15: Erhvervsuge – inspiration til lærer og vejledere Bilag 7: Jobkort Bilag 8: Kom tættere på din karriere - løn, prestige og køn Bilag 9: Hvad er vigtigt for min karriere? Bilag 10: Jobkendskab - undersøg og præsenter et job Bilag 12: Undersøg og præsenter et job – arbejdsskema Bilag 5: At skrive en ansøgning Bilag 13: Få et fritidsjob Bilag 14: Job-synopsis Klar, Parat – spil om uddannelsesparathed. Få mere information på uuv.dk

		De unge søger selv praktikplads		X	X	X	X		
	Nov	Første uddannelsesparathedsvurdering		X	X	X		X	
	Nov – Feb	De unge søger selv praktikplads		X			X	X	
	Feb	Praktikuge (uge 5) • Dokumentation via billeder, tekst m.m. • Evaluering ung/praktiksted • Surveymonkey-evalueringsskema	1 uge	X	X	X	X		Bilag 16: Spørgsmål til de unges evaluering af praktikforløbet Bilag 17: Spørgsmål til praktikværtens evaluering af praktikforløbet Bilag 31: Digital evaluering – SurveyMonkey
		Fremlæggelse af praktikoplevelser i klassen		X	X	X			
		Dokumenterer oplevelser i studievalgportfolio		X	X				
	Maj	Erfaringer fra praktikforløbet inddrages i revurdering af UPV			X	X			

INDHOLD OG DET DER LIGGER BAGVED

Hensigten med det skematiske overblik over modellen er at give et overblik over delaktiviteterne i kronologisk rækkefølge, inklusiv over hvilke aktører, der er involveret i aktiviteten og hvilke bilag, der er relevante i forbindelse med afviklingen af aktiviteten. Nogle aktiviteter giver sig selv ud fra titlen i oversigten, mens andre kræver en ekstra forklaring. Dette afsnit er dedikeret til de ekstra forklaringer, der hvor det anses for at være nødvendigt, og nævner derfor ikke alle delaktiviteter.

TIDSLINJE

Selve praktikugen, hvor de unge er i praktik, ligger i februar måned. De aktiviteter, der relaterer direkte til erhvervspraktikforløbet, iværksættes i uge 41. Både den kollektive vejledning i Uddannelses og job, samt opstarten på skoleåret var oplagte at integrere i praktikforløbet og er derfor også anført i det skematiske overblik.

Fordelen, ved at de målrettede opstartsaktiviteter allerede ligger i uge 41, flere måneder inden selve praktikugen, er dels at give de unge god tid til afklarings- og søgeprocessen og dels at forberede dem på den første uddannelsesparathedsvurdering 1. december.

Erhvervspraktikforløbet, der er søsat som et nyt initiativ for årets 8. klasser, har således udviklet sig til at være en samlende aktivitet, der binder den eksisterende undervisning i Uddannelse og job sammen med uddannelsesparathedsvurderingen, og revurderingen i maj. Derudover har sammenhængen mellem erhvervspraktikken og uddannelsesparathedsvurderingen været tydeliggjort for de unge og denne tydelige sammenhæng har været et godt værktøj i forhold til deres parathed.

KONTAKT OG INFORMATION TIL FORÆLDRE

Forældrene er blevet orienteret om erhvervspraktikforløbet på et forældremøde, som blev afholdt i august måned og er derefter blevet orienteret via Intra. Forældrene spiller en vigtig rolle i forhold til praktikforløbet. Dels skal de være med til at understøtte de unges karrierelæring og dels skal de støtte de unge i den potentielt meget krævende proces det er at finde, indgå i og 'passe' en praktikaftale.

ERHVERVSUGE

Aktiviteterne i erhvervsugen er overordnet ridset op i bilag 15: Erhvervsuge – inspiration til lærere og vejledere. Da ugen indeholder mange og meget forskellige

aktiviteter fortjener den en ekstra forklaring. Således skulle det gerne blive mere overskueligt for udefrakommende at udvælge relevante bilag til egen praksis.

Vedr. bilag 7: Jobkort

Jobkortene har i dette forløb flere anvendelser:

- De bruges illustrativt til at give de unge en fornemmelse af, at der findes mange muligheder og at det derfor er værd at bruge tid på at være nysgerrig.
- De bruges til at udfordre de unges værdibaserede forforståelse. Jobkortene skal anvendes for at løse opgaven på bilag 8: Kom tættere på din karriere – løn, prestige og køn. Her skal de unge vælge tilfældige job ud fra jobkortene og ordne dem ud fra deres personlige vurderinger af løn, prestige og
- De bruges som udgangspunkt for at træne informationssøgning på ug.dk. Jobkortene kan bruges som et mere håndgribeligt alternativ til selv at finde et job på ug.dk i forbindelse med opgaven på bilag 10: Jobkendskab – undersøg og præsenter et job

Vedr. bilag 8: Kom tættere på din karriere – løn, prestige og køn

Tanken med denne opgave er at udfordre de unges forforståelse og skabe en bevidsthed om, at de unge hver især har forskellige værdier, som de bringer i spil, når de står over for et valg. Derudover er det hensigten at sætte refleksioner i gang hos den enkelte vedrørende hans eller hendes personlige værdier, hvilket igen forbereder den unge på at løse opgaven på bilag 9: Hvad er vigtigt for min karriere?

Vedr. Bilag 10: Jobkendskab – undersøg og præsenter et job

Denne øvelse er designet til at udvide de unges kendskab til jobmuligheder og træne dem i informations-søgning målrettet job og uddannelse. Som hjælp til at løse opgaverne, er der udviklet et arbejdsskema, som støtte til de unge, der har behov for en mere struktureret proces, med en opgaveliste at gå ud fra,

bilag 12: Undersøg og præsenter et job - arbejds-skema.

De unge deler undervejs deres viden med hinanden og tager derefter individuelt en beslutning om, hvad deres drømmeuddannelse er lige nu.

Vedr. kursus i at lave ansøgning

Denne kommentar er rettet mere mod hvem end hvad og hvordan. Mange lærere og vejledere har erfaringer med at lave kurser i jobsøgning. Men da lærer og vejleder i forvejen er blevet set og hørt meget i denne erhvervsuge, har man i Brøndby Strand valgt at invitere en AKT lærer, samt en repræsentant fra et kommunalt lommepegeprojekt, til at stå for undervisningen. Bilag 5: At skrive en ansøgning, kan evt. bruges som inspiration eller skabelon. Hensigten er blot, at alle unge skal have lavet en personlig ansøgning, som de kan bruge i forbindelse med deres praktikpladssøgning, når dagen er omme.

DE UNGE SØGER SELV

Det er centralt for Brøndby Strand modellen, at de unge selv er ansvarlige for at finde en praktikplads, da det er en vigtig del af deres karrierelæring. De unge skulle dog ikke føle sig overladt til dem selv, så lærer og vejleder stod klar til at hjælpe de unge, der havde behov for at det. Vejlederen havde her desuden mulighed for at trække på et virksomheds-netværk, som var etableret af UU Centret, læs mere herom i forløberen til dette materiale: Flere Veje til Praktik, Inspiration til målrettet erhvervspraktik i udskolingen.

OPFORDRINGER TIL PRAKTIKSTED, INKLUSIV EVALUERING

Ift. de unges karrierelæring er en erhvervspraktik en unik mulighed for de unge for at gøre sig nogle personlige erfaringer. Derfor er det også de unges individuelle proces, der er det centrale og som bør understøttes. En måde at gøre dette på er ved at orientere praktikstederne om formålet med praktiken og tankerne omkring de unges karrierelæring. På Brøndby Strand skole har man i forbindelse med indværende projekt forsøgt at hjælpe denne proces på vej ved at opfordre til dialog og feedback mellem praktikant og praktikvært. Når en praktik er etableret modtager praktikstedet derfor et brev, hvor følgende er anført:

'Eleven skal dokumentere praktikforløbet, og må i den forbindelse meget gerne tage billeder efter aftale med praktikvært. Sidste dag afsættes 20 min til

evaluering af forløbet med eleven, hvor de medbragte evalueringsark udfyldes'.

Sidste dag i praktikken medbringer den unge to evalueringsark. Ét, med spørgsmål, der lægger op til at eleven evaluerer praktikforløbet og ét, der lægger op til at praktikstedet evaluerer forløbet. Se bilag 16: Spørgsmål til den unges evaluering af praktikforløbet og bilag 17: Spørgsmål til praktikværtens evaluering af praktikforløbet. Dialog og feedback forbliver mellem den unge og praktikstedet, med mindre den unge ønsker at dele erfaringerne.

Da Brøndby Strand skole er en del af UU Center Syd, der eksperimenterer med digital evaluering, bliver både de unge og praktikstedet bedt om at udfylde en digital evaluering også, se bilag 31: Digital evaluering – SurveyMonkey.

FREMLÆGGELSE

Der afsættes 2 lektioner til forberedelse af fremlæggelsen i klassen.

DE RESPEKTIVE AKTØRERS OPGAVER FØR, UNDER OG EFTER PRAKTIKKEN

 UU VEJLEDER
FØR
• Underviser sammen med lærer i U&J • Underviser sammen med lærer i Erhvervsugen (u. 41) • Benytter praktiknetværket (se materialet Flere veje til praktik, Inspiration til målrettet erhvervspraktik i udskoling) og sørger for administrative procedurer, herunder fremsender ønsker om praktiksteder til sekretariatet • Følger op på den unges praktiksøgning
UNDER
• Besøger alle unge på praktikstedet • Kontaktperson i praktikugen ift. mødestabilitet og trivsel
EFTER
• Tilrettelægger sammen med lærer de unges fremlæggelser • Inddrager erfaringer fra de unge og praktikstederne ifm. revurdering i maj måned • Følger op på den unges anvendelse af studievalsportfolio

 SKOLE
FØR
• Underviser sammen med vejleder i U&J • Underviser sammen med vejleder i Erhvervsugen (u. 41) • Følger op på den unges praktiksøgning
UNDER
• Besøger alle unge på praktikstedet
EFTER
• Tilrettelægger sammen med vejleder de unges fremlæggelser • Inddrager erfaringer fra de unge og praktikstederne ifm. revurderingen i maj måned

 DE UNGE
FØR
• Deltager i kollektiv vejledning om Uddannelsessystemet og informationssøgning • Deltager i erhvervsugen (uge 41) og arbejder med: • Jobkendskab • Værdier ift. job • Jobsøgning • Uddannelsesparathed (herunder spillet Klar, Parat) • Mit ønskejob • Søger selv erhvervspraktikplads
UNDER
• Dokumenterer oplevelserne i praktikken via billeder eller tekst • Evaluerer med praktikstedet sidste dag i praktikken – husker at medbringe evalueringsspørgsmål • Deltager i digital evaluering (SurveyMonkey)
EFTER
• Reflekterer over praktikoplevelsen og forbereder fremlæggelse • Dokumenterer oplevelser i studievalsportfolio • Fremlægger oplevelser for klassen

 PRAKTIKVÆRT
FØR
• Tilbyder besøg for skoler og hele klasser som inspiration til valget af erhvervspraktik • Sikrer en fast kontaktperson, der modtager eleverne • Har forberedt et program for den enkelte unge • Sikrer at alle ansatte på praktikstedet er orienteret om den unges ankomst og rolle i praktikugen
UNDER
• Ansvarlig for afvikling af det planlagte praktikprogram • Introducerer til praktikstedets forskellige faggrupper, brancher og uddannelser • Ansvarlig for at kontakte UU, hvis der opstår problemer i relation til praktikken • Evaluering med den unge sidste dag i praktikken
EFTER
• Foretager egen intern evaluering • Udfylder evaluering på SurveyMonkey

FORÆLDRE

FØR

- Informeres til forældremøde om uddannelsesparathedsvurderingen og erhvervspraktikforløbet og om deres rolle ift. den unges karrierelæring
- Støtter, bakker op om og sparrer med den unge ift. at vælge og finde praktikplads
- Forbereder den unge på praktikken, herunder er ansvarlig for at den unge har styr på transport o.l.
- Modtager bekræftelse og guide via e-boks

UNDER

- Støtter den unge i at være vedholdende og mødestabil hele praktikperioden (også hvis motivationen svigter)
- Er ansvarlig for hurtig kontakt til UU, hvis der skulle opstå problemer i relation til praktikken

EFTER

- Spørger ind til den unges evaluering med praktikstedet
- Støtter den unge i, efter behov, fortsat at være opmærksomme ift. ny praktik eller fritidsjob

LOKALE ERFARINGER, UDFORDRINGER OG ANBEFALINGER

Erfaringerne fra Brøndby Strand Skole er, at det overordnet set godt kan betale sig at koble uddannelsesparathedsvurderingen sammen med erhvervspraktik. De unge havde, inden de skulle foretage deres første foreløbige valg af uddannelse i forbindelse med parathedsvurderingen d.1. november, fået et mere nuanceret grundlag at træffe deres beslutning ud fra. De har fået et øget kendskab til både uddannelsessystemet og jobmarkedet, deres personlige interesser og den komplekse sammenhæng der er mellem kriterierne for UPV og de personlige, sociale og faglige kompetencer der kræves af dem i forbindelse med deres praktik.

Intentionen om at de unge skulle i en praktik, der var relevant i forhold til deres foreløbige uddannelsesvalg, har vist sig at være en udfordring. Visse praktikjobs havde for eksempel aldersbegrænsning og andre brancher tog generelt ikke praktikanter. De unge viste sig også at have forskellig motivation for deres

valg af praktik og søgte ikke alene praktikpladser i overensstemmelse med deres uddannelsesønske. Nogle unge målrettede deres praktik efter muligheden for et fritidsjob, andre prioriterede relationen og valgte at komme i praktik med deres venner eller hos bekendte og andre igen gik efter drømmepraktikken, men måtte tage til takke med det mulige. Der kunne eksperimenteres med at arbejde med individuelle motivationer, for eksempel både drømmejob og fritidsjob, som målsætning for praktikken.

Det anbefales desuden at afsætte mere tid i undervisningen til at sikre at alle unge har konkrete kontaktoplysninger at arbejde ud fra, når de fortsætter søgningen på egen hånd, eksempelvis ved at anvende bilag 11: Jobkendskab - lær om forskellige jobs. Derudover kunne der potentielt frigives noget fleksibilitet for praktikstederne, hvis strukturen blev mere åben og de unge ikke var bundet til at finde en praktikplads i en bestemt uge, men kunne vælge mere frit i løbet af året.

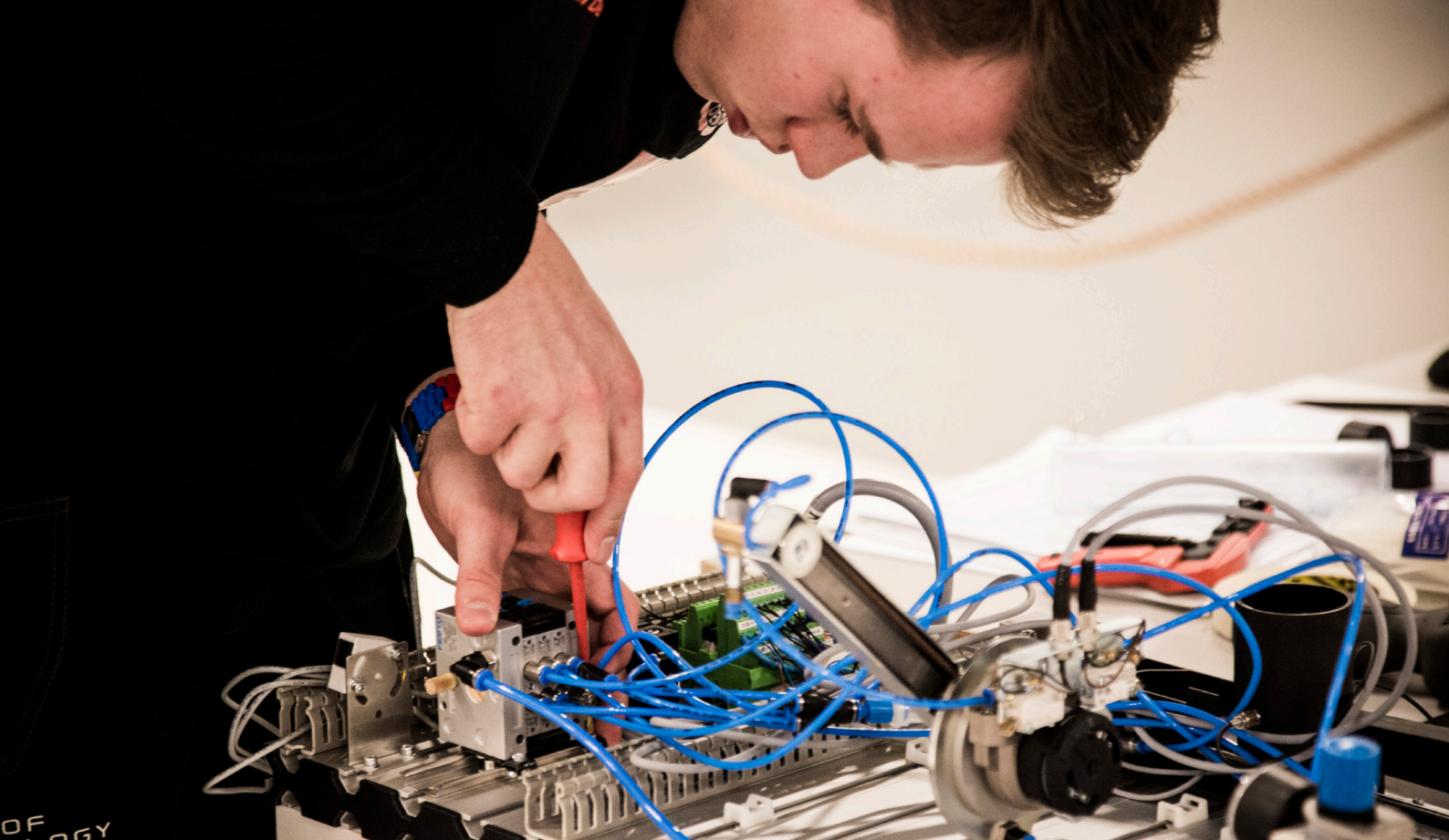
Ulempen med en mere fleksibel model er dog, at den besværliggør gennemførslen af en fælles efterbehandling af praktikoplevelserne i klassen.

Brøndby Strand Skole havde stor succes med en systematisk rammesætning for evaluering mellem de unge og deres praktikvært. Stort set alle praktiksteder havde prioriteret de 20 minutters evaluering med de unge den sidste dag af praktikken.

Den elektroniske tilbagemelding var ikke umiddelbart en succes, hvilket tilskrives den grundige evaluering, der allerede havde fundet sted med de unge, da UU Centret i dette tilfælde var nødsaget til at eftersende den digitale evaluering.

Alle erfaringer og evalueringer vedr. praktikforløbet vil blive anvendt i forbindelse med revurderingen i maj måned. UU vejleder og lærere er enige om, at erfaringerne fra erhvervspraktikken er direkte anvendelige til dette formål og bidrager til at kvalificere revurderingen.

MODEL VESTEGNEN

DET SÆRLIGE VED MODEL VESTEGNEN

Vestegnens model skiller sig ud fra de øvrige modeller ved deres meget målrettede fokus på karrierelæring i forbindelse med erhvervspraktik, samt ved at de har bestræbt sig på at indtænke forældrene og praktikværterne direkte i processen.

Forældrene tiltænkes en aktiv rolle både før, under og efter praktikken. De indføres ved et forældremøde i tankerne bag karrierelæring, hvor de får udleveret et handout med forklaringer og inspiration til at understøtte karrierelæringen i hjemmet, og de inviteres til en Aftenbazar, hvor de aktivt deltager og støtter de unge i deres karrierelæring.

Ligeledes indføres praktikværten i tankerne om karrierelæring. Vestegnen har forfattet et brev til praktikværter, hvor de dels afstemmer forventningerne om den forestående praktik og dels gør praktikværten opmærksom på de steder han eller hun kan understøtte og bidrage til den unges læring.

De samlede tiltag skal bidrage til at sætte de unge i gang med en individuel karrierelæringsproces, at de undervejs støttes i processen og at de afslutningsvis får dokumenteret deres refleksioner i deres studievalgsportfolio.

DET LOKALE PERSPEKTIV

I Vestegnen er modellen udviklet primært af UU vejledere, men med input fra de lokale lærere. Afviklingen foregår dog i tæt tværfagligt samarbejde mellem UU og skolen.

Beslutningen om erhvervspraktik er foretaget på initiativ fra motiverede vejledere og lærere og involverer i projektperiode en specifik klasse.

Skolens ledelse er orienteret om forløbet og har ladet vejleder og lærere varetage tilrettelæggelsen af de praktiske rammer, idet forløbet er en del af et projekt.

UU varetager normalt ikke undervisningen i Uddannelse og job i UU Vestegnen.

OVERBLIK

HVORNÅR?	HVAD?	VARIGHED	UNG	UU VEJLEDER	SKOLE	PRAKTIK VÆRT	FORÆLDRE	BILAG
Skolestart	Forældremøde med information og forberedelse til praktik			X	X		X	Bilag 21: Hvordan kan jeg som forælder støtte mit barn i at lære noget under en praktik?
8 uger før praktik-ugen	Informationssøgning og forberedelse til praktikpladssøgning	2 lektioner	X	X	X			Bilag 11: Jobkendskab - lær om forskellige jobs Bilag 12: Undersøg og præsenter et job - arbejdsskema
8 uger før praktik-ugen	Opstart praktikpladssøgning	2 lektioner	X	X	X			Bilag 22: At søge praktik over telefonen
	De unge søger selv praktikplads	Løbende	X				X	
	Brev til praktikstedet vedr. forventninger i praktikugen	Løbende		X				Bilag 25: Forventningsbrev til praktikværten
1 – 2 uger før praktik-ugen	De sidste forberedelser før praktikken	2 lektioner	X	X	X			Bilag 18: Erfaringsskema – hvad ved jeg om jobbet? Bilag 19: Tjekliste – hvad skal jeg huske før min praktik? Bilag 20: Mine spørgsmål til praktikstedet
	Praktikugen: Den unge laver daglige opslag på et digitalt medie	1 uge	X		X	X		Tiki Toki Timeline på Skoletube.dk
Ugen efter praktik-ugen	Refleksionsøvelser over praktikoplevelserne og evt. feedback til praktikværten	2 lektioner	X	X	X			Bilag 18: Erfaringsskema – hvad ved jeg om jobbet? Bilag 23: Quiz & byt inden fremlæggelse Bilag 29: Refleksions-spørgsmål til praktikuge
1 uge efter praktik-ugen	Forberedelsestid til Aftenbazar	2 lektioner	X		X			Bilag 24: Aftenbazar – forældrearrangement ifm. praktik
1 uge efter praktik-ugen	Formidling af oplevelser til forældre ved Aftenbazar	2 lektioner	X	X	X		X	Bilag 24: Aftenbazar – forældrearrangement ifm. praktik

INDHOLD OG DET DER LIGGER BAGVED

Hensigten med det skematiske overblik over modellen er at give et overblik over delaktiviteterne i kronologisk rækkefølge, inklusiv over hvilke aktører, der er involveret i aktiviteten og hvilke bilag, der er relevante i forbindelse med afviklingen af aktiviteten. Nogle aktiviteter giver sig selv ud fra titlen i oversigten, mens andre kræver en ekstra forklaring. Dette afsnit er dedikeret til de ekstra forklaringer, der hvor det anses for at være nødvendigt, og nævner derfor ikke alle delaktiviteter.

FORÆLDREMØDE

UU Vestegnen har arbejdet meget med karrierelæring og har i den forbindelse valgt at gøre en særlig indsats for at inddrage forældrene og tydeliggøre deres centrale betydning for de unges karrierelæring. Der sættes derfor tid af på forældremødet i starten af året til at sætte forældrene ind i tankerne bag karrierelæring. Her udleveres der også et handout, som forældrene kan støtte sig til, når de er hjemme og 'på egen hånd', se Bilag 21: Hvordan støtter jeg som forælder mit barn under en praktik?

Det kan være en god ide at sende omtalte handout ud igen, for eksempel via Forældreintra, når praktikugen nærmer sig.

INFORMATIONSSØGNING OG OPSTART PÅ PRAKTIKPLADSSØGNING

Da UU skal have de unges praktikseddler 3 uger inden praktikken, anbefales det at introducere de unge for aktiviteten og starte den op ca. 8 uger inden selve praktikugen. Der afsættes 2 lektioner til informationssøgning og efterfølgende 2 lektioner til at hjælpe de unge i gang med at kontakte mulige praktiksteder.

Hovedformålet med informationssøgningen er, at de unge i slutningen af aktiviteten har en liste med konkrete forslag til, hvor de kan søge praktikpladser. Derudover er tanken, at de unge med denne aktivitet både skal udfordres, dvs. få udvidet deres horisont ift. mulige praktiksteder, og lære at anvende de eksisterende værktøjer på ug.dk, som de vil få brug for senere hen.

De unge opfordres til på ug.dk at prøve både Jobkompasset og at søge på egen hånd, samt guides til at læse de mange faneblade, der er tilgængelige, når man søger på et specifikt job eller en specifik uddannelse, se bilag 11: Jobkendskab - lær om forskellige jobs. Som understøttende arbejdsredskab kan de unge, når de løser denne opgave, anvende arbejds-skemaet bilag 12.

I de 2 lektioner, hvor den egentlige praktikplads-søgning startes op, afsættes der indledningsvis en halv time til at tale med de unge, om hvordan man i praksis griber søgeprocessen an. Det er erfaringen, at de unge er meget usikre på, hvordan de skal få hul på at kontakte de ønskede praktiksteder. For at give dem et godt udgangspunkt for at få succes med denne opgave, skal de derfor have nogle værktøjer, som de kan støtte sig til undervejs. Til dette formål har UU Vestegnen udviklet bilag 22: At søge praktik over telefonen.

Efterhånden som de unge føler sig klar til at kontakte praktikstederne, sættes de i gang med det. Fordelen ved at afsætte tid i undervisningen til dette er, at det giver lærer og vejleder mulighed for at være i nærheden og bistå de unge i, den for mange unge meget udfordrende opgave, at skulle kontakte praktikstederne.

De unge, der ikke selv kan finde en praktikplads får ekstra hjælp af lærer og vejleder, men som udgangspunkt er det en vigtig del af karrierelæringen, at de selv over denne disciplin.

DE SIDSTE FORBEREDELSE

De sidste forberedelser, der afvikles ca. 1 uge inden selve praktikugen, er vigtige at prioritere af primært to årsager. Først og fremmest skal de bidrage til, at de unge er trygge og har styr på de praktiske detaljer i forbindelse med praktikken. Men de har også en særlig funktion i forhold til de unges karrierelæring. Med det formål at arbejde målrettet med de unges personlige karrierelæring, sættes de til at udfylde et erfaringsskema, bilag 18: Erfaringsskema - hvad ved jeg om jobbet?, hvor der arbejdes med de unges for forståelse. Erfaringsskemaet skal udfyldes både før og efter praktikken og skal bruges til at sætte fokus på den viden de unge opnår under selve praktikken. Først udfyldes skemaet med de unges viden fra nettet, samt deres intuitive viden. Dernæst udfyldes skemaet igen efter praktikken, med de unges nyerehvervede førstehåndsviden. Lærer eller vejleder bør

derfor huske at indsamle skemaerne efter første udfyldning og returnere dem til de unge efter praktikken, så de kan udfylde dem igen og sammenligne deres viden før og efter praktikken.

Et andet tiltag for at støtte de unge i deres karrierelæring er at udfordre deres nysgerrighed og evne til bevidst at opsøge viden under praktikken. Her anvendes bilag 20: Mine spørgsmål til praktikken – elevark. Parvis inspireres de unge til at være nysgerrige og grundige i deres nysgerrighed og afslutningsvis laver de unge 3 spørgsmål, som de skal få besvaret under praktikken. De unge får dermed mulighed for at træne deres nysgerrighed og tilegnelse af viden bevidst og i praksis.

PRAKTIKUGEN, INKLUSIV DAGLIG DIGITAL DOKUMENTATION

Under selve praktikken, skal de unge dagligt dokumentere deres oplevelser. Praktikværten er blevet bedt om at afsætte 15 minutter hver dag, hvor den unge får mulighed for at kvalificere denne dokumentation, mens oplevelsen er aktuel. De indsamlede erfaringer anvendes efter praktikken til refleksion og fremlæggelse ved Aftenbazzaren, se bilag 24: Aftenbazar – forældrearrangement ifm. praktik.

Hvor og hvordan de unge gemmer dokumentationen fra praktikugen bedst muligt, er et spørgsmål om smag og behag. UU Vestegnen foreslår Tiki Toki Timeline, der findes på Skoletube.dk, da den kan rumme både lyd, billeder, samt skrift og visuelt giver de unge et kronologisk overblik over praktikforløbet.

VEDR. EVT. FEEDBACK TIL PRAKTIKVÆRTEN

Såfremt der vurderes at være tid til det, formulerer de unge en kort feedback eller evt. et takkebrev til praktikværten. Ideen er her at tydeliggøre over for de unge, at de betyder noget og at deres input tages seriøst. Men ligeledes tydeliggøres det over for praktikværterne, at deres rolle er vigtig, hvilket forhåbentlig motiverer dem til fortsat samarbejde med skolen og UU.

Feedback og takkebrev skal forfattes kort og præcist og kan sendes via mail fra den unges egen mailadresse.

AFTENBAZAR

Det er en central del af de unges karrierelæring, at de efter en aktivitet får mulighed for at reflektere over de oplevelser og erfaringer de har fået. En effektiv måde at gøre dette på, er ved at dele sine oplevelser med andre. Fællesskabet og den ramme, der op-sættes for læring i et fællesskab er meget centrale elementer, når man arbejder med karrierelæring.

Ved Aftenbazzaren og under forberedelserne hertil, får de unge mulighed for at ordne, fokusere og forstå deres oplevelser. Lige så vigtigt får de mulighed for at gøre det i fællesskaber, der betyder noget for dem, her blandt deres skolekammerater og familier.

Aftenbazzaren er også en mulighed for at støtte forældrene i at forstå og selv lære at anvende det mindset bag karrierelæring, som forløbet er bygget op omkring.

Et alternativ til Aftenbazzaren, der kræver noget tid og planlægning, er at de unge fremlægger for deres egen klasse eller evt. en anden klasse på skolen. Denne fremlæggelse kunne evt. suppleres af en digital udstilling, der sendes til eller gøres tilgængelig for forældrene på en lokal digital platform. Denne løsning giver ikke mulighed for at inddrage forældrene i en dialog, men giver stadig de unge mulighed for at reflektere over deres praktik og formidle deres oplevelser videre til andre.

DE RESPEKTIVE AKTØRERS OPGAVER FØR, UNDER OG EFTER PRAKTIKKEN

 DE UNGE
FØR
- Deltager i aktiviteterne: - Informationssøgning og forberedelse til praktikpladssøgning - Opstart til praktikpladssøgning - Søger fortsat praktikplads på egen hånd, hvis det ikke lykkes at få lavet en aftale under Opstart til praktikpladssøgningen - Deltager i de sidste forberedelser før praktikken: - Gennemgår Tjekliste - Udfylder erfaringsskema - Laver spørgsmål til besvarelse under praktikken
UNDER
- Laver dagligt opslag på et digitalt medie, hvor de dokumenterer praktikken og de oplevelser de får og tager gerne billeder til dokumentation - Får svar på de spørgsmål de har forberedt hjemmefra
EFTER
- Udfylder erfaringsskemaet igen (udleveres af vejleder) - Reflekterer over oplevelserne fra praktikken - Laver Quiz og byt to og to med en klassekammerat - Forbereder formidling af praktikoplevelser til Aftenbazar. Der afsættes tid hertil i skolen - Laver feedback, evt. takkebrev til praktikværten - Deltager i Aftenbazar

 UU VEJLEDER
FØR
- Planlægger sammen med underviseren praktikforløbet - Deltager i forældremøde - Er sammen med læreren ansvarlig for at introducere praktikforløbet og afvikle de enkelte delelementer - Sender brev til praktikstederne vedr. praktikken - Er sammen med underviser ansvarlig for at støtte og hjælpe de unge med at finde praktikplads - Er ansvarlig for det administrative, fx at lave de formelle praktikaftaler - Afvikler sammen med underviseren De sidste forberedelser inden praktikken
UNDER
- Besøger evt. de unge i praktik - Er kontaktperson til praktikværter
EFTER
- Afvikler sammen med underviseren efterbehandlingen af praktik - Deltager i forberedelse og afvikling af Aftenbazar

 SKOLE
FØR
- Planlægger sammen med vejlederen praktikforløbet - Underviser fremsender indkaldelse til forældremøde - Deltager i forældremøde - Er sammen med vejlederen ansvarlig for at introducere praktikforløbet og afvikle de enkelte delelementer - Er sammen med vejleder ansvarlig for at støtte og hjælpe de unge med at finde praktikplads - Sikrer sig, at alle unge har fundet en praktikplads - Afvikler sammen med vejlederen De sidste forberedelser inden praktikken
UNDER
Besøger evt. de unge i praktik
EFTER
- Afvikler sammen med vejleder efterbehandlingen af praktik - Deltager i forberedelse og afvikling af Aftenbazar

PRAKTIKVÆRT

FØR

- Modtager brev fra vejleder vedr. forventninger til ugen
- Planlægger program for den unge i praktikperioden
- Afstemmer forventninger og orienterer den unge om praktiske forhold under praktikken

UNDER

- Afsætter dagligt 15 – 20 min, hvor den unge kan kvalificere sit digitale opslag

EFTER

FORÆLDRE

FØR

- Deltager i forældremøde forud for praktikforløbet
- Støtter den unge under praktikpladssøgningen, herunder gennemgår Tjeklisten en ekstra gang for nysgerrighedens skyld

UNDER

- Støtter den unge ift. karrierelæring under praktikforløbet
- Kontakter UU i tilfælde af noget går skævt

EFTER

- Deltager i Aftenbazar

LOKALE ERFARINGER, UDFORDRINGER OG ANBEFALINGER

Vedrørende den digitale dokumentation under praktikken, er erfaringerne med Tiki Toki Timeline gode. Programmet ligger frit tilgængeligt på Skoletube.dk for alle med unilogin. Det var intuitivt og let anvendeligt for de unge, både når de skulle oploade indslag og når de senere skulle præsentere deres praktik for andre. De unge kunne frit vælge, hvordan de ville dokumentere deres praktik, da det er muligt at lægge alt fra billeder, til film og tekst på Timeline.

Programmet anbefales altså som en platform for dokumentation, men var også meget anvendeligt til de unges præsentation, da mange valgte at vise deres timeline og tale ud fra denne, når de præsenterede deres praktik. Således er præsentationen af praktikken lavet, mens erfaringerne er aktuelle og det er i princippet ikke nødvendigt at lave en PowerPoint præsentation til Aftenbazaren. De unge kan meget simpelt bruge deres timeline og i stedet anvende tiden til forberedelse af andre aktiviteter i forbindelse med Aftenbazaren.

Vedrørende Aftenbazaren er der gode erfaringer med at få forældrene til at deltage i arrangementer, hvor deres søn eller datter skal præsentere noget. Arrangementet er sammensat af en række aktiviteter designet til at aktivere forældrene, hvilket skaber en god dynamik og et godt udgangspunkt for at arbejde aktivt med karrierelæring i fællesskab.

MODEL VEJLEBRO

DET SÆRLIGE VED MODEL VEJLEBRO

Denne model eksperimenterer med anvendelsen af erhvervspraktik som en del af vejledningsplanen. For de ikke uddannelsesparate unge ved eksempelvis at sætte fokus på at styrke sociale og personlige kompetencer, og for de uddannelsesparate ved eksempelvis at udfordre uddannelsesvalget.

I modellen er der indlagt 10 lektioner til at forberede de unge på deres foreløbige uddannelsesvalg og hjælpe dem i gang med at søge en praktikplads. På Vejlebroskolen har der været sat særligt fokus på at nuancere de unges viden om mulighederne inden for erhvervsuddannelserne. Derfor har der i forberedelserne været indlagt et besøg på en byggeplads, samt et besøg af rollemodeller.

For at fastholde en tydelig rød tråd mellem erhvervspraktikken og uddannelsesparathedsvurderingen, bliver de unge, efter endt praktik, bedt om at opdatere deres foreløbige uddannelsesvalg på baggrund af de erfaringer, de har gjort sig i løbet af praktikken. Hermed får de unge mulighed for at træne deres valgkompetencer og for at opdage, hvordan erfaringer fra en bestemt kontekst kan påvirke et valg. Derudover inddrages erfaringerne fra de unges praktik, når vejleder og lærer skal revurdere hver enkelt unges sociale, personlige og faglige, men også praktiske kompetencer.

DET LOKALE PERSPEKTIV

På Vejlebroskolen er erhvervspraktik valgfri i 8. klasse, men både skole og UU har haft et ønske om at opprioritere arbejdet med praktik. Ligeledes har skolen og UU haft et ønske om at gøre en ekstra indsats for årets 8. klasse, der har været ramt af flytninger, lærerskift og sammenlægning fra to klasser til en.

Fra skolens side har man valgt at fastsætte en bestemt uge til praktik, men har derudover givet lærer og vejleder frie tøjler til at anvende den nødvendige tid, til både at udvikle og afprøve en model for erhvervspraktik.

UU er normalt ansvarlig for undervisning i faget Uddannelse og job på denne skole, men dette forløb er udviklet og afprøvet i samarbejde mellem UU og underviseren i 8. klasse.

OVERBLIK

HVORNÅR?		HVAD?	VARIGHED	UNG	UU VEJLEDER	SKOLE	PRAKTIK VÆRT	FORÆLDRE	BILAG OG LINK
8. klasse									
Sep		Forældremøde, hvor erhvervspraktik, samt UPV er på dagsordenen			X	X		X	
Okt		Klar, Parat – spil om uddannelsesparathed	2 lektioner	X	X	X			Klar, Parat: få mere info på www.uuv.dk
Feb	Uge 6	Opstart på praktikforløb: - Hvad er praktik? - Hvad er UPV? – debat i plenum	1 lektion	X	X	X			Bilag 26: Erhvervspraktik – hvorfor skal jeg det?
	Uge 6	Gennemgang af ungdomsudannelserne	2 lektioner	X	X	X			
	Uge 6	Forforståelsesopgave inden byggepladsbesøg	2 lektioner	X	X	X			Bilag 27: Forforståelsesopgave til byggepladsbesøg Bilag 28 – Lær at bruge ug.dk
	Uge 6	Byggepladsbesøg på Carlsberg og efterfølgende evaluering	Dagstur	X	X	X	X		
	Uge 7	Lær at skrive en ansøgning	2 lektioner	X	X	X			Bilag 5: At skrive en ansøgning
	Uge 7	Hvordan præsenterer man sig?	1 lektion	X	X	X			Bilag 30: At søge praktik personligt
		Besøg af rollemodeller E2B	2 lektioner	X	X	X			Vejlebro har anvendt rollemodeller fra www.etobe.dk . Alternativt har Erhvervsskolernes elevorganisation et korps af rollemodeller. Se eoo.dk/vejentil/
		De unge søger selv praktikplads	Løbende	X				X	

Mar	Uge 11	Praktikugen - Dokumentation af oplevelser, hvordan er valgfrit - Besøg af vejleder eller lærer - Evaluerings på SurveyMonkey	1 uge	X	X	X	X	X	Bilag 31: Digital evaluering – SurveyMonkey
		Refleksioner over praktikken	1 lektion	X	X	X			Bilag 29: Refleksionsspørgsmål til praktikuge
		Fremlæggelser for klassen	4 lektioner	X	X	X			
		Opdatering af foreløbigt uddannelsesvalg i forbindelse med revurdering af UPV		X					
Maj		Erfaringer fra praktikforløbet inddrages i revurdering af UPV			X	X			

INDHOLD OG DET DER LIGGER BAGVED

Hensigten med det skematiske overblik over modellen er at give et overblik over delaktiviteterne i kronologisk rækkefølge, inklusiv over hvilke aktører, der er involveret i aktiviteten og hvilke bilag, der er relevante i forbindelse med afviklingen af aktiviteten. Nogle aktiviteter giver sig selv ud fra titlen i oversigten, mens andre kræver en ekstra forklaring. Dette afsnit er dedikeret til de ekstra forklaringer, der hvor det anses for at være nødvendigt, og nævner derfor ikke alle delaktiviteter.

Generelt har intentionen med denne model været at give de unge en forståelse for de parametre de vurderes på i forbindelse med uddannelsesparathedsvurderingen, samt en indsigt i de mulige erfaringer, der kan gøres i forbindelse med en erhvervspraktik. Erhvervspraktikken er særlig relevant i forhold til parathedsvurderingen, idet den giver de unge mulighed for at træne et bredt udsnit af karrierekompetencer. De unge får mulighed for at prøve egne interesser og styrker af, for at få førstehåndskendskab til arbejdsmarkedet, og for at få erfaringer med deres egne valg. De unge, der har behov for at styrke enkelte eller flere personlige eller sociale kompetencer, får mulighed for netop at træne disse kompetencer un-

der praktikken. Andre unge får måske øjnene op for kompetencer de ikke var bevidste om, at de havde.

For at ramme målgruppen bredt er delaktiviteterne tilrettelagt med flere forskellige arbejdsmetoder, herunder eksempelvis cooperative learning, besøg af rollemodeller, virksomhedsbesøg og karrierelæring.

OPSTART PÅ PRAKTIKFORLØB

Selve praktikforløbet afvikles fra februar til marts måned, men allerede i oktober, inden den første parathedsvurdering, arbejder de unge med forståelsen

af de parametre, der indgår i vurderingen. Som det fremgår af oversigten, afsættes der 2 timer i oktober måned, hvor de unge spiller spillet Klar, Parat og leger sig til en forståelse af, hvad en parathedsvurdering indebærer. I spillet får de unge blandt andet til opgave at parathedsvurdere fiktive unge ud fra forskellige cases og arbejder med at forstå de begreber, der kort tid efter skal anvendes om dem, når de skal parathedsvurderes.

Arbejdet med at forstå begreber som 'personlige og sociale kompetencer', herunder for eksempel 'ansvarlighed', 'valgparathed', 'samarbejdsevne' og 'tolerance' er vigtigt af flere årsager. I forhold til denne model, er det især vigtigt, da begreberne senere på skoleåret skal kobles til erhvervspraktikken, men det kan ligeledes være vigtigt for de unge på et individuelt plan. Undervejs i forløbet skulle det gerne gå op for størstedelen af de unge, at de allerede besidder disse kompetencer og skal værne om dem, da de også værdsættes på arbejdsmarkedet. Derudover kan det for visse unge være befriende at indse, at også andre færdigheder end de rent skolefaglige og mere akademiske er vigtige i livet.

FORFORSTÅELSE INDEN BYGGEPLADS BESØG

Et af de parametre de unge skal parathedsvurderes ud fra er 'valgparathed'. At være 'valgparat' handler delvist om, at den unge er i stand til at tage et positivt og aktivt tilvalg i en valgproces. Det at kunne foretage et aktivt tilvalg forudsætter imidlertid, at den unge har kendskab til forskellige valgmuligheder.

Med henblik på at øge de unges kendskab til uddannelsesmulighederne inden for erhvervsuddannelserne, har det på Vejlebroskolen været prioriteret at foretage et besøg på en byggeplads som led i forberedelserne op til erhvervspraktikken. Inden selve besøget på byggepladsen blev der afsat 2 timer til at arbejde med de unges forforståelse for byggebranchen, samt til at udbygge deres viden om erhvervsuddannelserne.

Denne aktivitet tager udgangspunkt i de unges eksisterende viden om byggefagene og involverer de unge aktivt ved at lade dem søge oplysninger på www.ug.dk om de ting de ikke vidste på forhånd.

Det er vigtigt, at de unge med denne aktivitet får så bredt et kendskab til byggefagenes opgaver som muligt, da de skal bruge denne viden til at løse opgaver på byggepladsen på besøgsdagen. Derudover er formålet selvfølgelig også at pirre de unges

nysgerrighed og guide dem til en forståelse af, at erhvervsuddannelserne er en meget bred kategori, der rummer mange muligheder for uddannelse, specialisering, job og videre uddannelse. Tanken er ikke at alle de unge skal vælge en erhvervsuddannelse, men at de skal erhverve sig en nuanceret viden om uddannelses- og jobmarkedet inden de foretager til- og fravalg.

BYGGEPLADS BESØG

Forforståelsesopgaven var på Vejlebroskolen særdeles vigtig, da de unge under besøget på byggepladsen fik brug for al den viden de havde tilegnet sig. På den byggeplads de besøgte skulle der opføres et hotel og byggeprojektet var så langt, at værelserne stod helt rå og endnu ikke klar til anvendelse. De fik nu til opgave i grupper at lave en tidsplan for hvornår hotelværelserne kunne tages i brug. Tidsplanen skulle tage højde for hvilke håndværkere, der skulle bruges, hvilke opgaver de skulle løse, hvor lang tid de skulle bruge på at løse deres respektive opgaver og i hvilken rækkefølge håndværkerne skulle komme. En del af oplevelsen var også, at de unge skulle bære veste og hjelme, og indgå i de samlede sikkerhedsforanstaltninger, der gør sig gældende på en byggeplads.

Nu er det jo ikke altid muligt at have et hotelbyggeri ved hånden, men det afgørende for et meningsfuldt besøg på en byggeplads, eller hvilken som helst anden virksomhed, er, at skolen, det værende vejlederen eller læreren, har kommunikeret med den modtagende virksomhed forinden og har lagt en plan for besøget, således at begge parter kan forberede sig inden.

Et velforberedt og velgennemført besøg kan bidrage til at udfordre alle unge, uanset deres parathed, i forhold til deres karrierelæring og tanker om uddannelse. Mange arbejdspladser kan ydermere give en generel indsigt i det tætte tværfaglige samarbejde, der foregår som en del af det daglige arbejde. Mange arbejdspladser har mange faggrupper ansat, idet der skal løses mange forskelligartede opgaver og dermed er behov for mangeartede kompetencer, som det er muligt at dykke ned i og lære om.

I slutningen af besøget var der indlagt tid til at reflektere over dagens oplevelser og sammen indtage den læring, der havde fundet sted. I dette tilfælde foretog vejlederen og læreren denne refleksion sammen med klassen.

Byggepladsbesøget ville kunne afvikles som en særskilt aktivitet uden om erhvervspraktikken, uden at det kræver de store justeringer i planlægningen, da den allerede her rummer aktiviteter både før, under og efter og dermed er tilrettelagt ud fra principperne for karrierelæring.

DE UNGE SØGER SELV PRAKTIKPLADS

De unge fra Vejlebroskolen og deres familier er selv ansvarlige for at finde en praktikplads, og vejleder eller lærer har assisteret efter behov.

For efterfølgende at kunne reflektere over sit valg af praktiksted, er det vigtigt, at den unge i vid udstrækning får mulighed for at vælge sit praktiksted og påvirke processen. Vejleder og lærer skal være åbne for, at de unge har forskellige motiver for at vælge deres praktikker og det er deres fremmeste opgave at støtte de unge i den proces de nu engang er gået ind.

Det skal understreges, at der er masser af potentiel karrierelæring og mulighed for at træne både personlige og sociale kompetencer uanset motivationen for en given praktik og uanset om man i sidste ende 'bare' tog den praktik, det i 11. time var muligt at få. Her er det vejleder og lærers opgave at hjælpe med

at synliggøre den generelle læring og de generelle kompetencer, der har været trænet.

For de fleste unge finder der masser af læring sted, allerede i det øjeblik de skal i gang med at kontakte et praktiksted og de fleste ender med at opdage, at de faktisk godt kan selv, derfor er denne del af processen højt prioriteret på Vejlebroskolen.

PRAKTIKUGEN

Grunden til at praktikugen her er nævnt som en aktivitet, der kræver en forklaring er, at alle unge under deres praktik fik besøg af enten deres vejleder eller lærer. Disse besøg blev prioriteret af flere årsager. For det første var vejleder og lærer enige om at ville se de unge i en anden kontekst, hvilket forekom meningsfuldt, da erfaringerne fra praktikken skulle bidrage til revurderingen af uddannelsesparathed i slutningen af året. Besøget var også med til at understrege over for de unge, at praktikken var vigtig og skulle tages seriøst. Som en slags bonus, gav det også vejleder og lærer mulighed for at tale med praktikstederne, hvilket gav anledning til både nye perspektiver på de unge og inspiration til planlægningen af fremtidige praktikuger og samarbejde med praktikværterne

DE RESPEKTIVE AKTØRERS OPGAVER FØR, UNDER OG EFTER PRAKTIKKEN

 DE UNGE
FØR
• Spiller spillet Klar, Parat • Deltager i Hvad er erhvervspraktik, og hvorfor skal jeg det? • Får gennemgang af ungdomsuddannelserne med fokus på erhvervsuddannelserne • Deltager i forforståelsesopgave inden byggepladsbesøg • Deltager i byggepladsbesøg • Deltager i Lær at skrive en ansøgning • Deltager i Hvordan præsenterer man sig? • Får besøg af E2B rollemodeller • Søger selv praktikplads
UNDER
• Dokumenterer oplevelser, hvordan er valgfrit (tekst, billeder, video...) • Får besøg af underviser eller vejleder
EFTER
• Reflekterer over praktik ud fra spørgeskema fra underviser • Forbereder kort fremlæggelse på baggrund af refleksionsspørgsmål og indsamlet dokumentation fra praktikken • Fremlægger oplevelser for klassen • Udfylder evaluering på SurveyMonkey • Opdaterer deres foreløbige uddannelsesønske til revurderinger af UPV i foråret

 UU VEJLEDER
FØR
• Planlægger sammen med underviseren praktikforløbet • Deltager i forældremøde, hvor erhvervspraktik, samt UPV er på dagsordenen • Gennemfører sammen med underviser alle før-forløb: • Hvad er praktik?/hvad er uddannelsesparathed? • Gennemgang af uddannelsessystemet • Forforståelsesopgave inden byggepladsbesøg • Lær at skrive en ansøgning • Hvordan præsenterer jeg mig selv? • Planlægger byggepladsbesøg, samt besøg af rollemodeller • Deltager i byggepladsbesøg, samt besøg af rollemodeller • Støtter og hjælper de unge med praktikpladssøgning • Løser administrative opgaver vedr. praktik
UNDER
• Besøger den ene halvdel af de unge i praktik • Kontaktperson under praktikugen for praktikværter, unge og forældre
EFTER
• Planlægger sammen med underviseren en procedure for fremlæggelser i klassen • Gennemgår sammen med underviseren alle unges praktikforløb • Deltager i fremlæggelser for klassen • Inddrager erfaringer fra unge og praktiksteder i UPV i maj måned • Sender link til Monkey Survey til de unge og praktikværterne

 PRAKTIKVÆRT
FØR
UNDER
• Tager godt imod de unge • Indfører de unge i generelle aspekter ved det at have et job • Indfører de unge i den specifikke arbejdsplads og det specifikke erhverv de repræsenterer
EFTER
• Udfylder evaluering på SurveyMonkey

SKOLE

FØR

- Planlægger sammen med vejlederen praktikforløbet
- Deltager i forældremøde, hvor erhvervspraktik, samt UPV er på dagsordenen
- Gennemfører sammen med vejleder alle før-forløb:
 - Hvad er praktik?/hvad er uddannelsesparathed?
 - Gennemgang af uddannelsessystemet
 - Forforståelsesopgave inden byggepladsbesøg
 - Lær at skrive en ansøgning
 - Hvordan præsenterer jeg mig selv?
- Planlægger byggepladsbesøg, samt besøg af rollemodeller
- Deltager i byggepladsbesøg, samt besøg af rollemodeller
- Støtter og hjælper de unge med praktikpladssøgning

UNDER

- Besøger den ene halvdel af de unge i praktik

EFTER

- Planlægger sammen med vejlederen en procedure for fremlæggelser i klassen
- Gennemgår sammen med vejlederen alle unges praktikforløb
- Deltager i fremlæggelser for klassen
- Inddrager erfaringer fra unge og praktiksteder i UPV i maj måned

FORÆLDRE

FØR

- Deltager i forældremøde, hvor erhvervspraktik, samt UPV er på dagsordenen
- Støtter og hjælper de unge med praktikpladssøgning

UNDER

- Kontakter UU vejlederen, såfremt der opstår problemer i forbindelse med praktikken

EFTER

LOKALE ERFARINGER, UDFORDRINGER OG ANBEFALINGER

Vejlebro har generelt gode erfaringer med hele førprocessen. Især anbefales det grundige forforståelsesforløb inden besøget på byggepladsen, da det gav de unge et godt grundlag for at arbejde mere dybdegående med de opgaver, som de blev stillet under besøget.

Positivt er det også at erfaringerne fra praktikforløbet, som håbet, har været med til at kvalificere revurderingerne i maj og faktisk også har trukket en del vurderinger i en positiv retning.

Det der gik mindre godt var, at en del af de unge desværre ikke kunne finde en praktikplads inden for det område, de gerne ville. Andre unge søgte i praktik hos familiemedlemmer og nåede ikke at prøve kræfter med at søge et fremmed sted. Sidstnævnte gruppe kunne muligvis have gavn af mere lærerstyring i søgeprocessen, således at vejleder og lærer kunne tilpasse udfordringerne for den enkelte og dermed styrke den unges personlige og sociale kompetencer.

Rettes blikket imod praktikstederne, så er ønsket fra Vejlebro, at flere praktikværter gjorde mere ud af forberedelserne inden den unge kommer i praktik. De kunne evt. lægge et program for forløbet og sikre, at der var en passende mængde opgaver til den unge i praktikperioden og have en strategi for velkomstdagen, så de unge ville få en god start på praktikugen. Opfordringen fra Vejlebro er, at UU eller skolen tager kontakt til praktikværterne og forventningsafstemmer inden praktikforløbet.

Et sidste sted der potentielt kan udvikles, er inddragelsen af forældrene, som i denne sammenhæng desværre generelt var meget passive.

BILAGSINDDEKS

- Bilag 1: Mit netværk
- Bilag 2: Mit netværk til studievalgsportfolio
- Bilag 3: God praktikstil
- Bilag 4: Brev til praktiksted
- Bilag 5: At skrive en ansøgning
- Bilag 6: Elevark - Praktik og fremlæggelse
- Bilag 7: Jobkort
- Bilag 8: Kom tættere på din karriere – løn, prestige og køn
- Bilag 9: Hvad er vigtigt for min karriere?
- Bilag 10: Jobkendskab - undersøg og præsenter et job
- Bilag 11: Jobkendskab - lær om forskellige jobs
- Bilag 12: Undersøg og præsenter et job – arbejdsskema
- Bilag 13: Få et fritidsjob
- Bilag 14: Job-synopsis
- Bilag 15: Erhvervsuge – inspiration til lærere og vejledere
- Bilag 16: Spørgsmål til den unges evaluering af praktikforløbet
- Bilag 17: Spørgsmål til praktikværtens evaluering af praktikforløbet
- Bilag 18: Erfaringsskema – hvad ved jeg om jobbet?
- Bilag 19: Tjekliste – hvad skal jeg huske før min praktik?
- Bilag 20: Mine spørgsmål til praktikstedet - Elevark
- Bilag 21: Hvordan støtter jeg som forælder mit barn i at lære noget under en praktik?
- Bilag 22: At søge praktik over telefonen
- Bilag 23: Quiz og byt inden fremlæggelse
- Bilag 24: Aftenbazar – forældrearrangement ifm. praktik
- Bilag 25: Forventningsbrev til praktikværten
- Bilag 26: Erhvervspraktik – hvorfor skal jeg det?
- Bilag 27: Forforståelsesopgave til byggepladsbesøg
- Bilag 28: Lær at bruge ug.dk
- Bilag 29: Refleksionsspørgsmål til praktikuge
- Bilag 30: At søge praktikplads personligt
- Bilag 31: Digital evaluering – SurveyMonkey
- Bilag 32: Differentieret opsamling på og inspiration til videre praktikpladssøgning

FAGLÆRT TIL FREMTIDEN

– flere unge i eud i Region H